

Ülevaade Eesti finantsturust aastal 2006

1.1. Majanduskeskkonna areng

2006. aasta kokkuvõttes kasvas Eesti majandus 11,4%. Eesti kasvutempo oli üks Euroopa Liidu kiiremaid, meid edestas liikmesriikidest vaid Läti oma 11,9%-ni ulatunud majanduskasvuga. Ka eurotsooni 2006. aasta majanduskasv on võrreldes eelmise aastaga kiirenemine, ulatudes 2,6 protsendini. Majanduskasvu kiirenemise tõttu ning hinnastabiilsuse tagamise eesmärgil tõstis Euroopa Keskpank 2006.aasta jooksul baasintressimäära kokku viis korda, 2005.aasta lõpu 2,25%-lt 3,5%-ni 2006. aasta detsembri lõpuks.

Eesti 2006. aasta SKP kasv toetus peamiselt suurele sisenõudlusele, mis kasvas püsivhindades 15,1% (2004. ja 2005.aastal vastavalt 9,5% ja 7,4%). Sisenõudluse kasvu põhjustas eelkõige tarbimise ning investeringute, eriti ettevõtete investeringute hüppeline kasv. Suurima panuse tarbimiskulutuste kasvu andsid keskmise palga ja tööhõive kasv, kuid olulist rolli mängis ka jätkuvalt tugev laenuõudlus. Ekspordi roll majanduskasvu mootorina kahanes 2005.aastaga võrreldes kaks korda, seda eeskätt ekspordikasvu olulise aeglustumise tõttu 2006.aasta teisel poolel. Kaupade ja teenuste eksport kasvas impordist aeglasemalt vastavalt 10% ja 15%. Sellest tulenevalt on kaubavahetuse bilansi puudujääk halvenenud, mis on omakorda viinud jooksevkonto defitsiidi süvenemiseni. 2006. aastal kiirenes ka inflatsioon – 2006.aastal kasvasid tarbijahinnad keskmiselt 4,4% (2005.aastal 4,1%). Tarbijahindade kasvu mõjutasid peamiselt eluasemekulutuste suurenemine ning toidu ja mootorikütuse kallinemine.

Aasta kokkuvõttes langes tööpuuduse määr 5,9%-ni, sellest madalam oli aasta keskmine töötuse määr viimati 1992. aastal. 2005. aastaga võrreldes suurenes tööga hõivatud inimeste arv ligi 40 000 inimese võrra. Samal ajal vähenes 12 000 võrra töötute arv ja 27 000 võrra mitteaktiivsete tööealiste inimeste arv. Aasta keskmine brutopalk oli 9351 krooni, brutopalgaga reaalkasv 11,3% ning netopalgaga reaalkasv 12,3%.

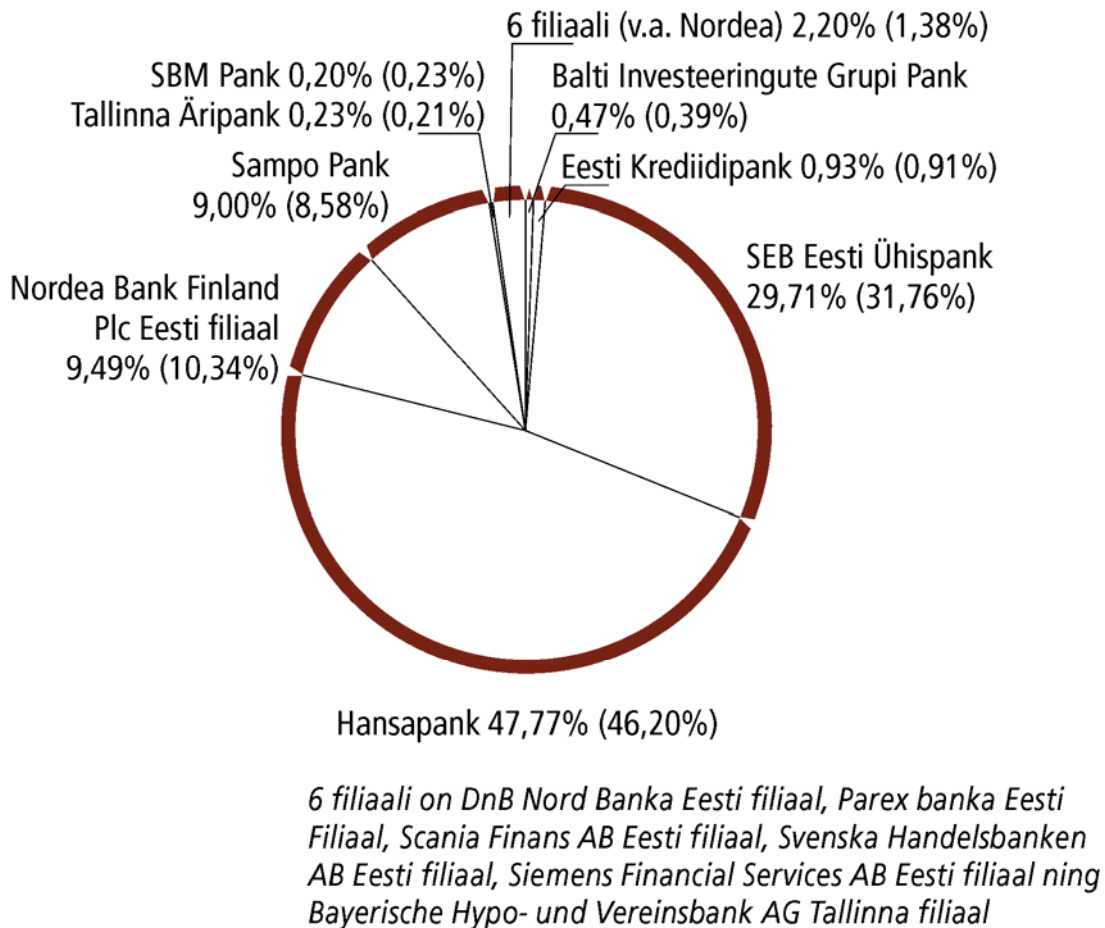
1.2. Krediidiasutused

31.detsembri 2006 seisuga tegutsesid Eesti Vabariigis seitse Eestis litsentseeritud krediitiasutust ja seitse väliskrediitiasutuste filiaali.

2006. aastal oli konkurents laenuturul jätkuvalt tihe. Võrreldes eelmise aastaga on oma turuosa¹ väljastatud laenude järgi tugevdanud Hansapank ja Sampo Pank ning seda peamiselt SEB Eesti Ühispanga ja Nordea Bank Finland PLC Eesti filiaali arvelt (vt *joonis 1*). Samuti on turuosade jagunemisele teatud mõju avaldanud ka väliskrediitiasutuste filiaalide aktiivne tegutsemine laenuturul viimastel aastatel. Eesti kahe suurema panga – Hansapanga ja SEB Eesti Ühispanga – osakaal pangandusturust moodustas 2006.aasta lõpus ligikaudu 78% ning see näitaja ei ole võrreldes eelmise aastaga muutunud.

¹ Ei sisalda laene krediitiasutustele ja muudele finantseerimisasutustele

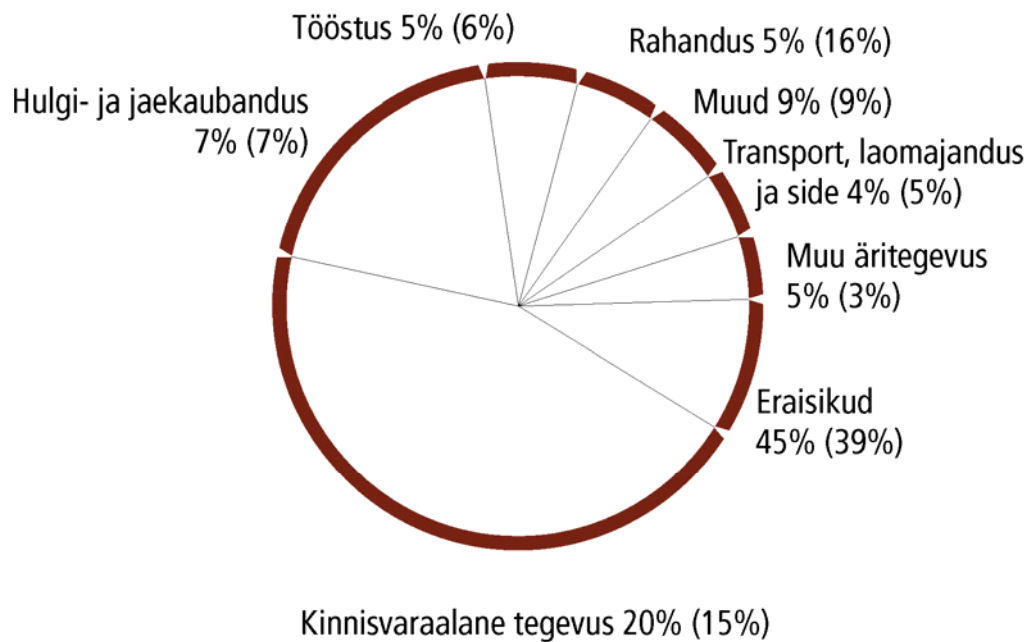
**Joonis 1. Pankade turuosad mittefinantssektorile väljastatud laenude järgi
seisuga 31.12.2006, sulgudes seisuga 31.12.2005**

Laenuportfellis kasvasid märkimisväärselt laenud eraisikutele ning kinnisvarasektori finantseerimine

Pankade koguvarade maht 31.detsembri 2006 seisuga moodustas 239,5 miljardit krooni. 2006. aastal suurenesid pankade koguvarad 29%. Klientidele - äriühingutele, eraisikutele, mittetulundusühingutele, valitsussektorile ja finantseerimisasutustele, v.a. pankadele antud laenude kasv oli 42% (2005. aastal 36%). 2006.aasta lõpus oli pankade brutolaenuportfelli suurus 177,7 miljardit krooni ehk moodustas 74% koguvaradest.

**Joonis 2. Pankade laenuportfelli struktuur majandussektorite lõikes
seisuga 31.12.2006, sulgudes seisuga 31.12.2005**

2006. aastal kasvasid pankade poolt väljastatud eluasemelaenud 63%. Lisaks kasvasid kiiresti tarbimislaenud, mille aastakasvuks kujunes 94%. Äriühingute laenuportfell kasvas suuresti tänu kinnisvarasektorile, mille finantseerimise aastakasv oli 85%.

2006. aasta lõpu seisuga moodustasid umbes kaks kolmandikku pankade koondlaenuportfelliga eraisikute laenud ning kinnisvarasektori finantseerimine, nende sektorite osakaalud olid vastavalt 45% ja 20% (vt *joonis 2*). Tulenevalt eluasemelaenude ning äripindade finantseerimise hoogsast kasvust suurenesid aastaga eraisikute laenude ning kinnisvarasektori finantseerimise osakaalud vastavalt 6 ja 5 protsendipunkti.

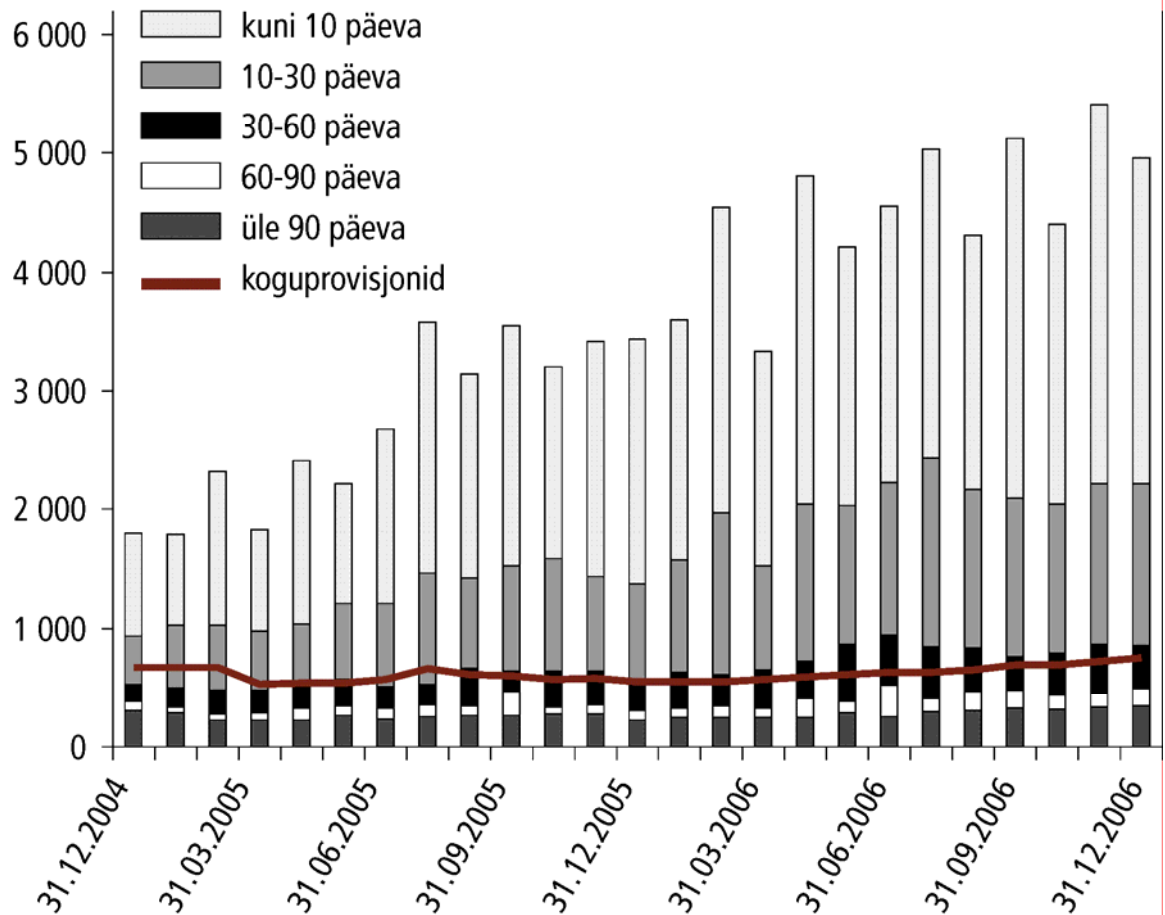
Laenuportfelli kvaliteet endiselt hea

2006. aasta jooksul püsis laenuportfelli kvaliteet endiselt hea. Üle 60 päeva viivises olevate laenude osakaal² oli 2006. aasta lõpus 0,3% ning eelmise aastaga võrreldes ei ole see

² Ei sisalda laene krediitiasutustele ja muudele finantseerimisasutustele

näitaja muutunud. Koondlaenuportfelligi oli 90% klassifitseeritud nn. korras-klassi³ laenuks. Kahtlased, kardetavad ja lootusetud laenud kokku moodustasid 2% ning ka see osakaal ei ole võrreldes eelmise aastaga muutunud.

Joonis 3. Pankade viivislaenud ja koguprovisjonid, mln kr

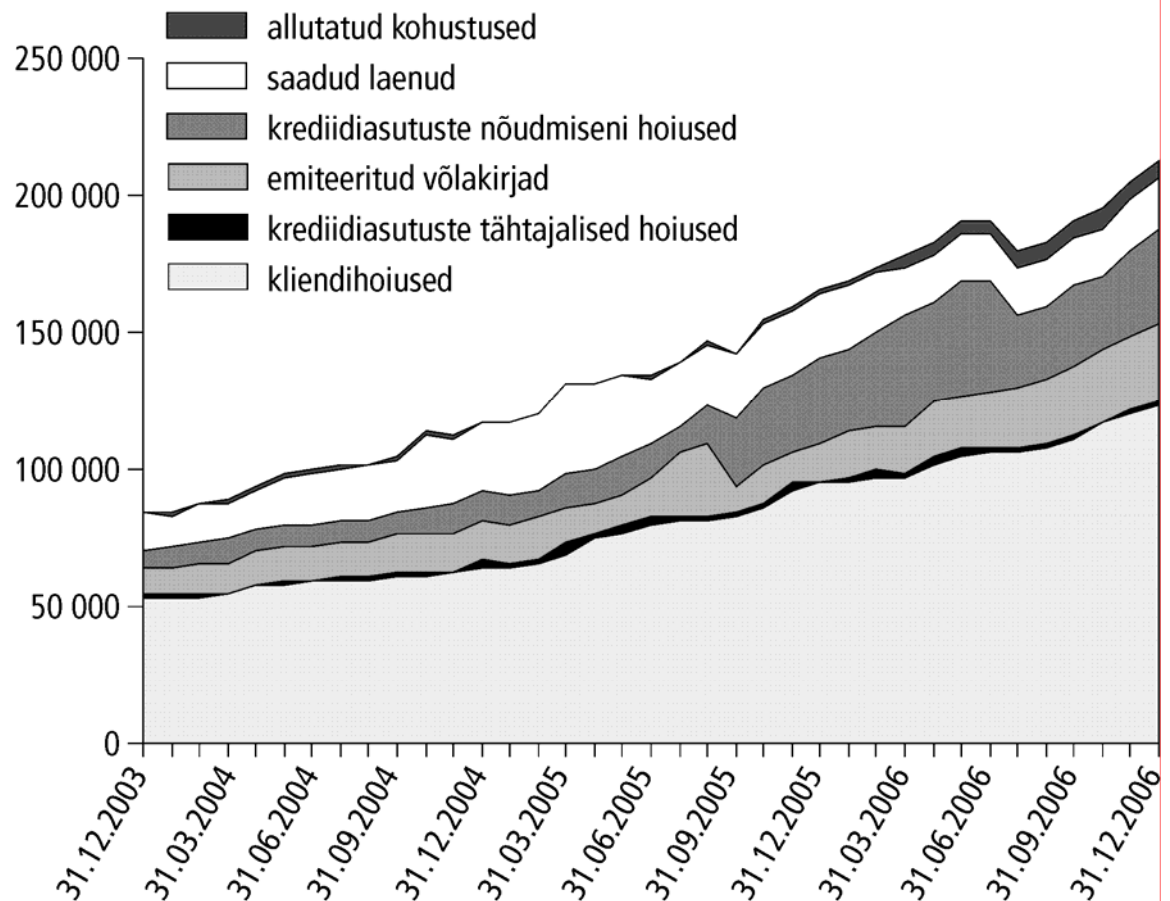

Ressursibaasis kasvavad emapankade vahendid

2006. aasta lõpuks ulatus pankade koguressursside maht 213 miljardi kroonini, kasvades aastaga 29%. Suurima osa moodustasid endiselt kliendihoiused – 58%, mis kasvasid 2006.aastal 29%. Omapoolse panuse andis ka emapanga poolne finantseerimine eeskätt tähtajaliste hoiuste ning saadud laenude näol (vt *joonis 4*).

³ Klassifitseerimine vastavalt Eesti Panga presidendi 27.06.2000.a määrusele nr 9

Joonis 4. Pankade ressursid, mln kr

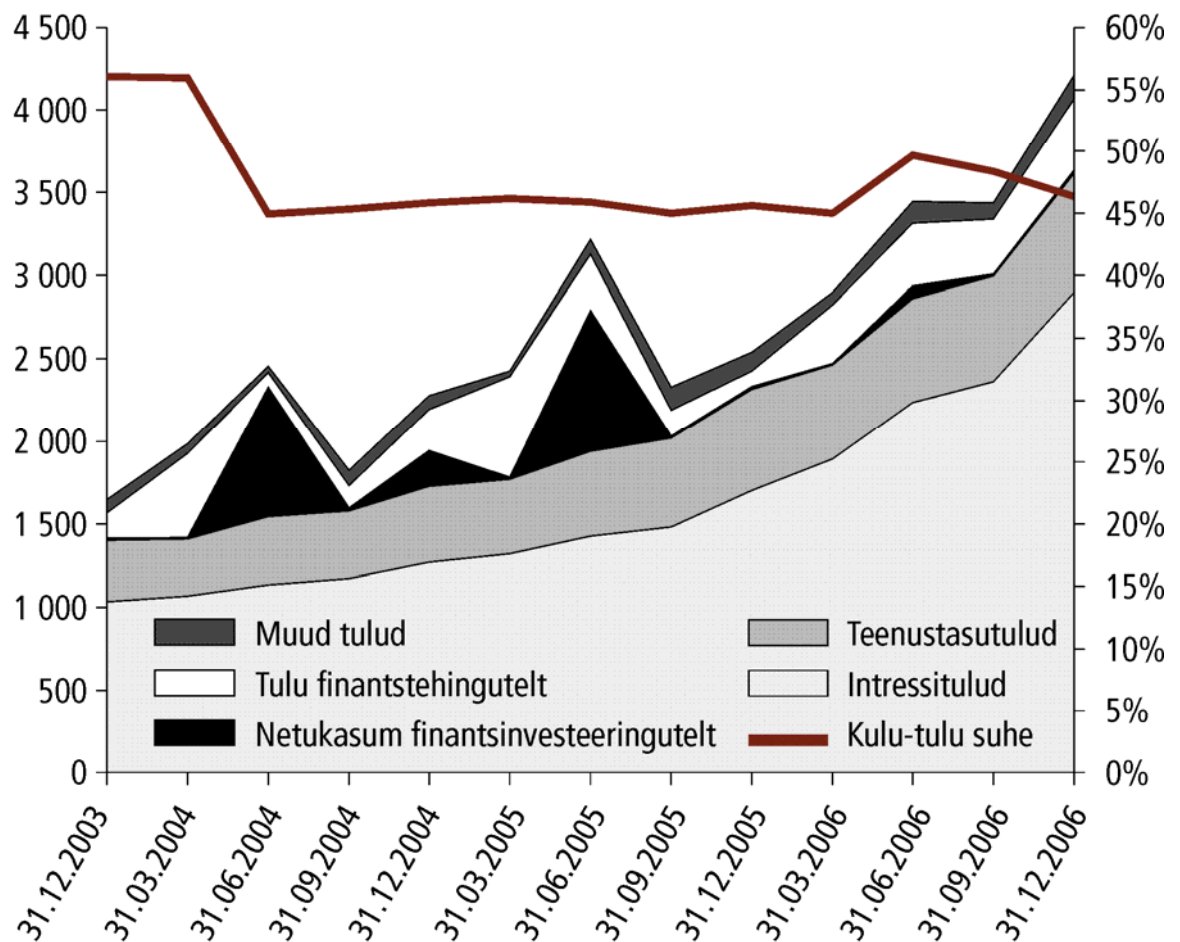
Tulenevalt kiirest laenukasvust ületas 31.detsembri 2006 seisuga laenude maht 1,4 kordselt hoiuste mahu. Aasta tagasi ületas laenude maht hoiuste mahtu 1,3 kordselt. Kõrge laenude-hoiuste suhe annab tunnistust sellest, et laenukasvu finantseeritakse üha enam emapankadelt raha kaasamise teel.

Pankade kasumlikkus väga hea

2006.aastal teenisid pangad soolo baasil ligi 3,6 miljardit krooni kasumit. Võrdluseks: pankade 2005.aasta kasum kokku oli 3,1 miljardit krooni. Nii nagu eelmisel aastal, teenisid pangad ka 2006.aastal tulu peamiselt traditsioonilisest pangategevusest - laenude väljastamisest. Intressitulu osakaal kogutuludest moodustas 2006.aasta lõpu seisuga 69%, kasvades aastaga

ligikaudu 2 protsendipunkti võrra (vt *joonis 5*). Intressitulude kasvu tagas eelkõige kiire laenukasv ning baasintressimäära tõus 2006. aasta jooksul. Seoses baasintressimäära tõusutsükli jätkumisega võib oodata pankade intressitulude edasist kasvu ka 2007. aastal. Heale kasumlikkusele viitab ka kulu-tulu suhte näitaja, mis 2006. aasta lõpus oli 46%.

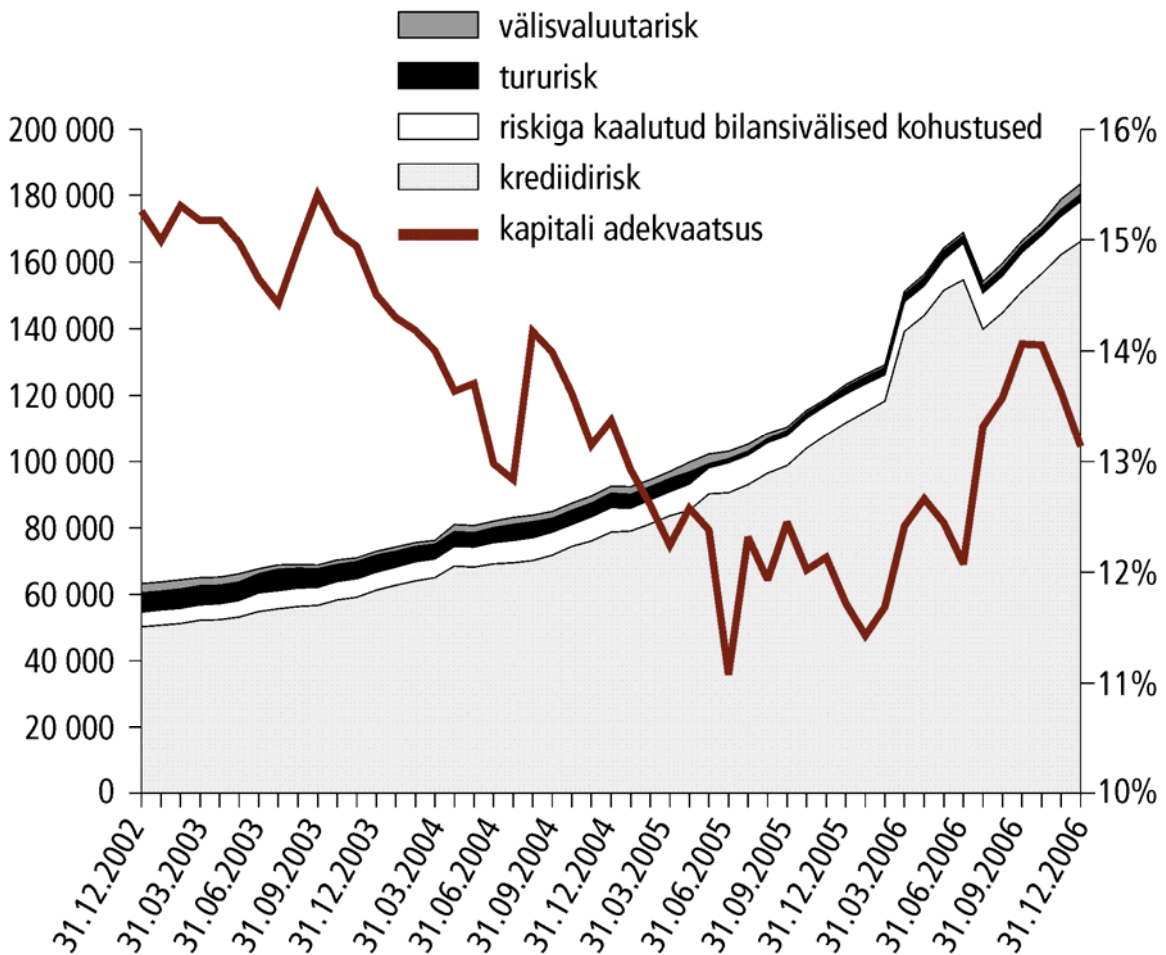
Joonis 5. Pankade kvartalitulud (mln kr) ja kulu-tulu suhe (p.s.)

Pankade kapitaliseeritus hea

31. detsembri 2006 seisuga oli pankade kapitali adekvaatsuse koondnäitaja 13,14%, mida võib rahvusvahelises võrdluses pidada üsna heaks tulemuseks. Kapitali adekvaatsuse heal tasemel hoidmiseks suurendasid pangad aktsiakapitali ning kaasasid omavahendite koosseisu kasumeid ning allutatud laene. 2006. aastal olid kogu riskivaradeks konverteeritud positsioonidest suurima osakaaluga endiselt krediidiriskiga kaalutud varad – 91%. Võrreldes eelmise aastaga ei ole see osakaal muutunud.

Joonis 6. Pankade riskivarad (mln kr) ja kapitali adekvaatsus (p.s.)

1.3. Kindlustusseltsid

2006.aasta lõpus tegutses Eestis kindlustusandjana kaheksa kahjukindlustusseltsi, viis elukindlustusseltsi ning kindlustusandjana piiri- ja edasikindlustuse alal Eesti Liikluskindlustuse Fond. Filiaalina on Eestis tegutsemas või tegevust alustamas viis välisriigi kahjukindlustuse valdkonnas tegutsevat kindlustusandjat. Piiriülese teenuse pakkujate registrisse on kantud 215 kahjukindlustusteenuse ja 58 elukindlustusteenuse pakkujat.

Kindlustusturu kasv aeglustus

2006. aastal kasvas kindlustusturg 2005.aastaga võrreldes 19,6%. 2005.aastal oli kasv eelneva aastaga võrreldes 25,2%. Kindlustusseltsid kogusid kindlustusmaksed kokku 4,7 miljardit krooni, millest 65,9% moodustasid kahjukindlustuse ja 34,1% elukindlustuse maksed. Nõudeid maksti kindlustusvõtjatele välja 2 miljardi krooni ulatuses.

Tabel 1. Otse kindlustuse osatähtsus SKP-s ja kindlustusmaksed elaniku kohta, 2005-2006

	2006	2005
Otse kindlustuse osatähtsus SKP-s	2,32 %	2,29 %
sh kahjukindlustus	1,53 %	1,56 %
elukindlustus	0,79 %	0,74 %
Otse brutomaksed elaniku kohta		
(kroonides)	3 535	2 952
sh kahjukindlustus	2 328	2 005
elukindlustus	1 207	947

2006. aastal toetas kindlustusturu kasvu nn. laenukindlustuse müük soodsa olukorra tõttu laenu- ja liisinguturul. Kindlustussektori osakaal SKP-s kasvas jätkuvalt.

Turule tuli kaks uut kahjukindlustusseltsi

Aasta jooksul lisandus kindlustusturule kaks kahjukindlustusseltsi. AS Hansa Varakindlustus sai loa tegelemiseks maismaasõidukite kindlustuse, tulekindlustuse ja loodusjõudude kindlustuse ning muu varakindlustusega ja D.A.S Õigusabikulude Kindlustuse AS loa õigusabikulude kindlustuse pakkumiseks. Hansa Varakindlustuse ainuaktsionär on AS Hansapank, D.A.S Õigusabikulude Kindlustuse ainuaktsionär D.A.S Deutscher Automobil Schutz Allgemeine Rechtsschutz-Versicherungs AG. Täiendava tegevusloa sai ERGO Elukindlustuse AS tegelemiseks investeerimisriskiga elukindlustusega.

Kahe kahjukindlustusseltsi omanikeringis toimusid muutused

2006.aastal toimusid muutused kahe kahjukindlustusseltsi omanikeringis. Seesam Rahvusvaheline Kindlustuse AS-i ainuaktsionär Pohjola-Yhtymä Oyj ühendati oma emaettevõtja OKO Pankki Oyj-ga ning Seesam RKAS ainuaktsionär on nüüd OKO Pankki Oyj. QBE Kindlustuse Eesti AS senine ainuaktsionär QBE International (Investments) Pty Ltd (Austraalia) võõrandas aktsiad aprillis. Aktsiate uus ainuomanik Universal Management Ltd (Iirimaa) registreeris oktoobris nimevahetuse, QBE Kindlustuse Eesti AS aktsiate ainuomaniku uus ärinimi on täna QBE Management (Ireland) Ltd.

Aktsiakapitali tõstis seitse kindlustusseltsi

Kindlustusetevõtte seaduse järgi hakkab 2007.aasta alguses kindlustusseltsidele kehtima kõrgem aktsiakapitali nõue. Sellest tulenevalt tõstsid 2006.aastal kolm kahjukindlustusseltsi ja neli elukindlustusseltsi oma aktsiakapitali vähemalt nõutud 46,9 miljoni kroonini.

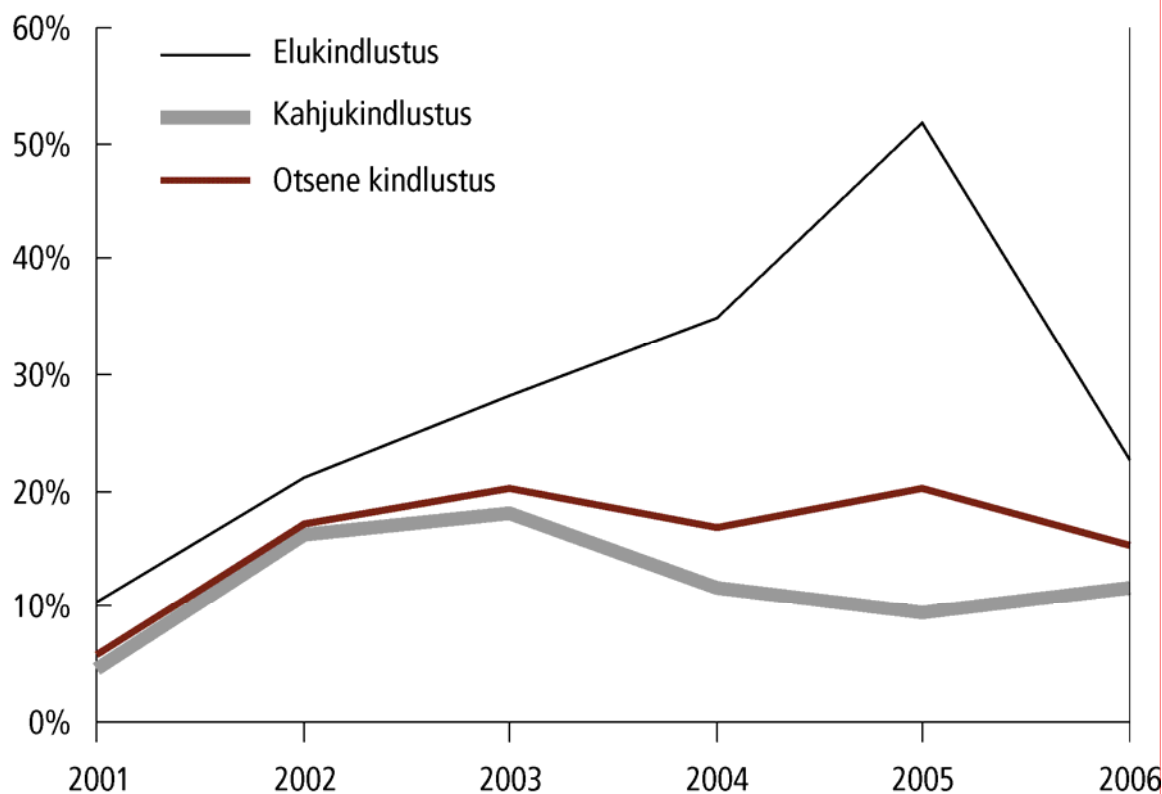
Mitteresidentide osakaal kindlustusseltside aktsiakapitalis vähenes

Kahe uue kahjukindlustusseltsi turuletuleku ja aktsiakapitali tõstmise tulemusena vähenes 2006.aastal mitteresidentide otsene osalus aktsiakapitalis 77%-lt 72%-le. 2006. aasta lõpu seisuga on suurimad kapitalimahutused Eesti kindlustusseltsidesse teinud Saksamaa, Rootsi ja Soome investorid. Mitteresidentide otseselt kontrollitav osa 2006.aasta kindlustusmaksete alusel oli kahjukindlustuses 90,5% ja elukindlustuses 31,0%. Ülejäänud 69,0% elukindlustusturust kuulub Eesti kindlustusseltsidele, mille omanikud on Rootsi investorite poolt otseselt kontrollitavad kaks Eesti suurpanka.

Elukindlustuse osatähtsus suureneb

Elukindlustuse maksete maht kasvas 2006. aastal 27,1% , kahjukindlustuse maksete maht samal ajal vaid 16,1%. Otsese kindlustuse, st elu- ja kahjukindlustuse turujaotus muutus aasta jooksul 2 % võrra elukindlustuse kasuks. Viimase osakaal suurenes 34,1%-ni. Arvestades, et 2006.aastal kasvas tarbijahinnaindeks 4,4%, kujunes otsese kindlustuse reaalkasvuks 15,2%, 2005. aastal oli see näitaja 20,3% (vt *joonis 7*).

Joonis 7. Kindlustusmaksete aastane reaalkasv, 2001–2006

1.3.1. Elukindlustusseltsid

2006. aastal kogusid elukindlustusandjad kindlustusmakseid 1,6 miljardit krooni, kindlustusmaksete maht kasvas 27,2%. Lepingujärgseid nõudeid maksti välja 359,5 krooni.

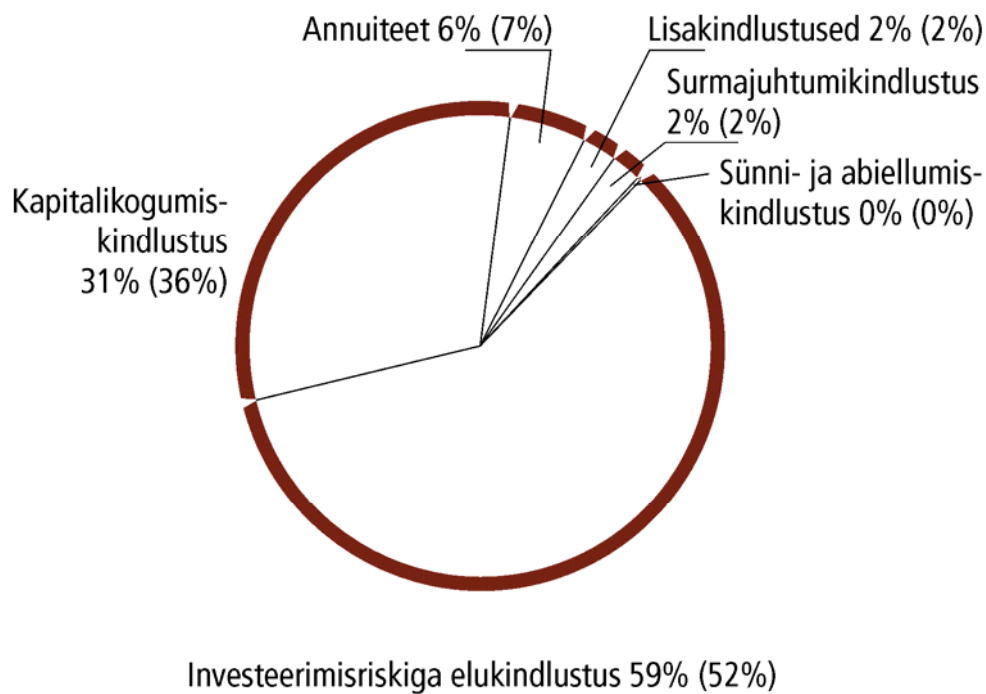
Elukindlustusturu kasvu tagas investeerimisriskiga elukindlustus

Investeerimisriskiga elukindlustuse maksed kasvasid 2006.aastal 287 miljoni krooni võrra ehk ligikaudu 43%. Investeerimisriskiga elukindlustuse investeeringute maht kasvas aasta jooksul

1,3 miljardilt kroonilt 2,2 miljardi kroonini. Traditsiooniliste elukindlustuslepingute⁴ kindlustusmaksed kasvasid 9,1% (53 miljoni krooni võrra), 2005. aastal oli kasv 14,1%.

2006. aasta lõpus oli Eesti elukindlustusseltsidel jõus 209 534 põhilepingut ja 122 622 lisakindlustuslepingut, kindlustussummade kogusummaga⁵ 37,3 miljardit krooni ja annuiteetide aastasummaga ligikaudu 0,36 miljardit krooni. Võrreldes möödunud aastaga oli kasv põhilepingute puhul 24,7% ja lisakindlustuslepingute puhul 6,3%. Aasta lõpu seisuga jõusolevate kindlustuslepingute lõikes oli liidripositsioonil endiselt kapitalikogumiskindlustus, mis hõlmas 60,6% kõikidest sõlmitud lepingutest. Jõusolevate kapitalikogumiskindlustuse lepingute osakaal on aga võrreldes 2005.aastaga kahanenud - 4,1%. 2006.aastal sõlmiti kapitalikogumiskindlustuse lepingutest rohkem investeerimisriskiga elukindlustuslepinguid. 2006.aastal sõlmitud kõikidest uutest elukindlustuslepingutest olid 39,8% investeerimisriskiga elukindlustuslepingud.

Joonis 8. Elukindlustusliikide turuosad kindlustusmaksete alusel, 2006, sulgudes 2005

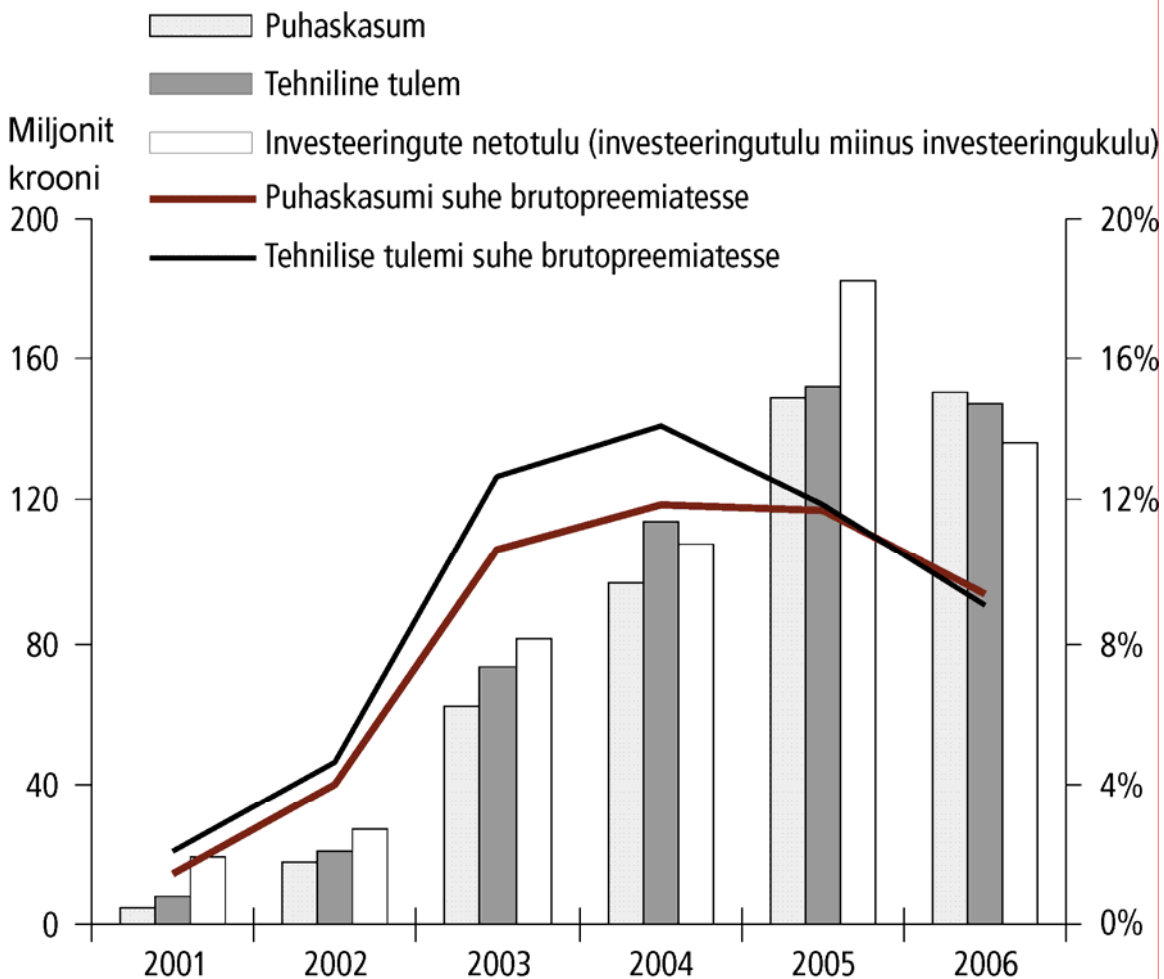

⁴ Kindlustus surmajuhtumiks, kapitalikogumiskindlustus, sünni- ja abiellumiskindlustus ning pensionikindlustus.

⁵ Aasta jooksul maksimaalselt väljamakstavad kindlustussummad (ei sisalda annuiteetmaksetena makstavaid summasid).

Kindlustusmaksete maht suurenes 2006.aastal kõikides kindlustusliikides peale abiellumis- ja sünnikindlustuse. Kuni 2005. aastani oli kindlustusvõtjate hulgas kindlustusmaksete alusel populaarseim kindlustusliik kapitalikogumiskindlustus. 2005.aastal olukord muutus ja kapitalikogumiskindlustuse osakaal kindlustusamaksetes kahanes oluliselt investeerimisriskiga elukindlustuse kasuks. Investeerimisriskiga elukindlustuse kindlustuslepingutele on üldjuhul iseloomulik keskmisest kõrgem kindlustusmaks, seepärast moodustasid isegi suhteliselt väiksema lepingute arvu korral siin kindlustusmaksed 59% kõikidest kogutud maksetest.

Joonis 9. Elukindlustusseltside kasum (tehniline tulem) ja kasumimarginaal (tehnilise tulemi marginaal), 2001–2006

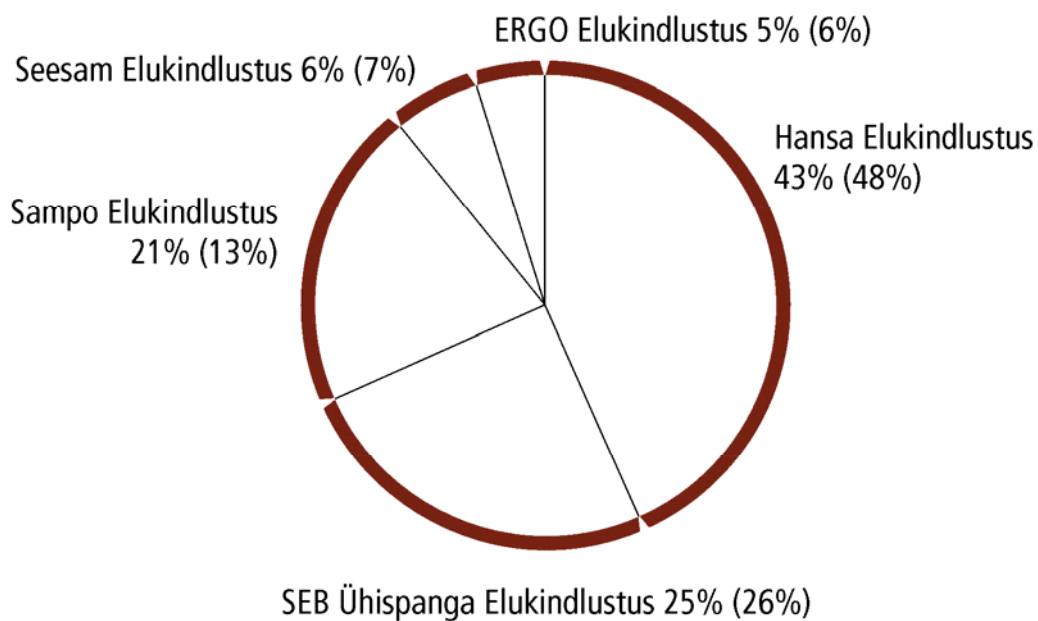

Pankadega seotud elukindlustusseltsid kontrollivad 89% turust

2006. aastal oli kindlustusmaksete alusel endiselt turuliidriks AS Hansa Elukindlustus (turuosa 43%), kuid seltsi turuosa on aastaga langenud ligi 5%. AS Sampo Elukindlustuse (nüüd SE Sampo Life Insurance Baltic) turuosa kasvas 8%. Ülejäänud kolm seltsi kaotasid turuosa ühe protsendi võrra.

AS'i Hansa Elukindlustus, AS'i SEB Ühispanga Elukindlustus ja AS'i Sampo Elukindlustus poolt kogutud kindlustusmaksed moodustasid 89% kõikidest kindlustusmaksetest.

Joonis 10. Elukindlustusandjate turuosad brutomaksete alusel, 2006, sulgudes 2005

Elukindlustussektori puhaskasum eelmise aastaga samal tasemel

Auditeerimata andmetel lõpetasid kasumiga oma tegevuse 2006. aastal kolm elukindlustusseltsi viiest. Elukindlustusandjate summaarne auditeerimata kindlustustehniline kasum aastal 2006 oli 147,8 miljonit krooni ja puhaskasum 150,6 miljonit krooni, kasumi kasv 0,6%. Aasta esimesel poolel toimunud finantsturgude langused mõjutasid ka elukindlustusandjate investeerimistulemit.

Elukindlustusseltside varad kasvasid aastaga 42%

Elukindlustusseltside varad kasvasid aastaga 41,6% ja ulatusid 2006. aasta lõpuks 5,3 miljardi kroonini. Seltside kohustused kindlustusvõtjate ees ehk kindlustustehnilised eraldised ja garanteeritud finantskohustused kasvasid aasta jooksul 18,7% ning ulatusid aasta lõpuks 2,3 miljardi kroonini. 2006. aasta lõpus ületas investeringute ning raha ja rahaekvivalentide kogumaht netoeraldisi ja garanteeritud finantskohustusi 1,3 korda. Kõik elukindlustusseltsid täitsid kindlustustegevuse seadusest tulenevaid nõudeid seotud varale.

1.3.2. Kahjukindlustusseltsid

Kahjukindlustusseltside poolt kogutud kindlustusmaksete maht 2006. aastal oli 3,1 miljardit krooni, maht kasvas aastaga 16,1% . 2005. aastal oli kasv eelneva aastaga võrreldes 14%. Hüvitisi maksti 1,7 miljardi krooni ulatuses, 12,8% enam kui 2005.aastal.

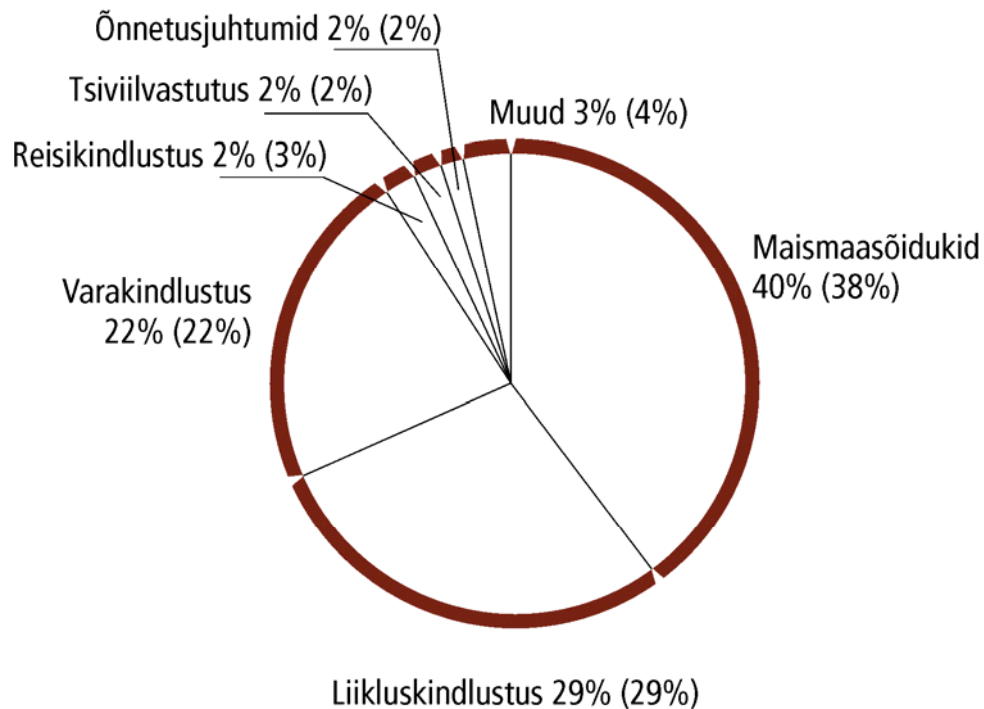
Konkurents on tihenened

2006. aastal alustas tegevust Hansapanga Gruppi kuuluv AS Hansa Varakindlustus. Tegemist on ambitsioonika kahjukindlustusseltsiga, kelle plaane hõivata siinsel kindlustusturul märkimisväärne turuosa toetab teiste Hansapanga Gruppi kuuluvate ettevõtete senine edu.

Suurimaks kindlustusliigiks jätkuvalt maismaasõidukite kindlustus

Kahjukindlustusturul domineerivad jätkuvalt sõidukitega seotud kindlustusliigid. Kindlustusturu kasv toetub eelkõige kaasnevale kohustustusele kindlustada laenu ja liisingu abil soetatud sõiduk või eluase. Maismaasõidukite kindlustuse ja liikluskindlustuse kindlustusmaksete maht moodustab üle 2/3 koguturu mahust. Kolmas suurim kindlustusliik on varakindlustus. Ülejäänud kindlustusliikide osatähtsused jäävad vahemikku 1 - 3%. Kindlustusliikide lõikes kasvas maismaasõidukite kindlustuse osakaal 2006.aastal veelgi.

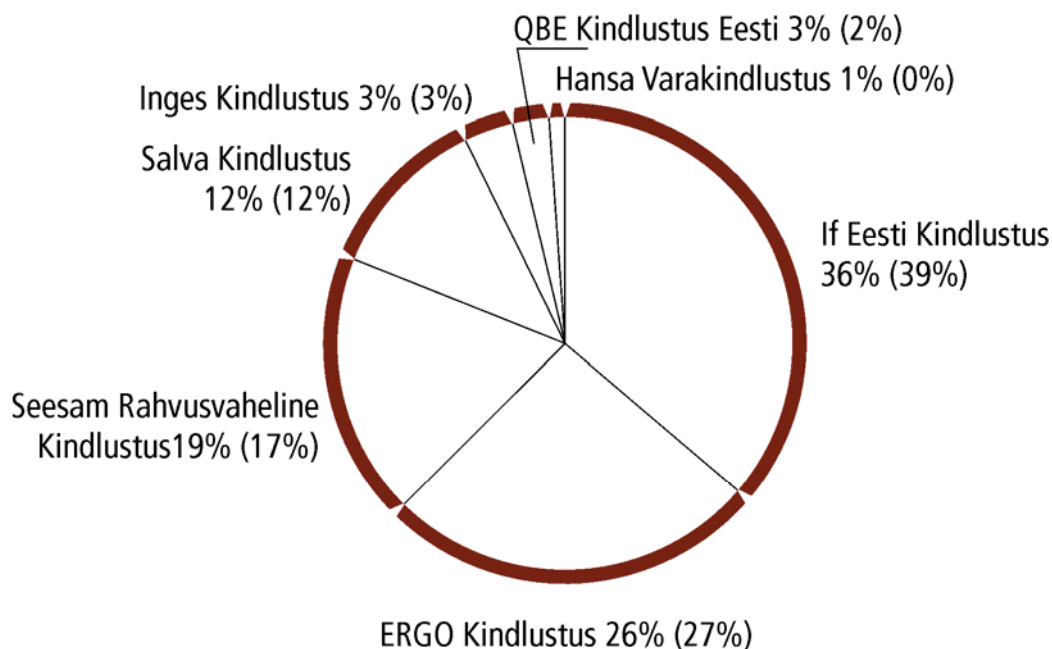
**Joonis 11. Kahjukindlustusliikide turuosad otsese kindlustuse
brutomaksete alusel, 2006, sulgudes 2005**

Kolm suurimat kahjukindlustusseltsi kontrollivad 81% kahjukindlustusturust

Kindlustusandjate turuosades toimus 2006.aastal muutus. Turuliider on jätkuvalt AS If Eesti Kindlustus, kelle turuosa 2006.aastal küll kõige enam kahanes. Järgnevad ERGO Kindlustuse AS, Seesam Rahvusvaheline Kindlustuse AS ja Salva Kindlustuse AS. Kõige rohkem suurendas turuosa Seesam Rahvusvaheline Kindlustuse AS. Oma tegevuse esimesel poolaastal saavutas AS Hansa Varakindlustus 1% suuruse turuosa. Järjest olulisemaks on kahjukindlustusturul muutumas ka välisriikide filiaalide tegevus.

Joonis 12. Kahjukindlustusandjate turuosad otsese kindlustuse bruto- maksete alusel, aasta 2006, sulgudes 2005

Edasikindlustuse osakaal kindlustusmaksetes vähenes

2006. aasta andmete alusel varieerub väljamineva edasikindlustuse osakaal kindlustusmaksetest seltsiti 3,8%-st 65,4%-ni. Turul tervikuna vähenes 2006. aastal edasikindlustuse osakaal kindlustusmaksetes 14,6%-ni võrrelduna 2005. aasta 17,3%-ga.

Kahjukindlustuse kahjusuhte, kulusuhte ja kombineeritud suhte näitajad olid head

Vaatamata tihenevale konkurentsile olid seltside kindlustustegevust iseloomustavate suhtarvude näitajad head. Kahjusuhte⁶ bruto näitaja vähenes 2006. aastal 57,8%-ni, 2005. aastal oli see 64,7%. Siinkohal tuleb arvestada jaanuarikuu tormikahjude mõju 2005. aasta

⁶ Kahjusuhe = esinenud kahjunõuete suhe teenitud maksetesse (bruto näitaja sisaldab edasikindlustuse osa, netonäitaja on netona edasikindlustusest).

tulemustele. Kahjusuhte vähenemine toimus ka netoarvestuses – 2006. aastal oli neto kahjusuhe 60,2%, 2005. aasta vastav näitaja oli aga 61,5%. Kuna koguturu mahust moodustavad üle 2/3 sõidukitega seotud kindlustusliigid, siis võib vaatamata tihenevale hinnakonkurentsile 2006. aasta kahjuse heade näitajate üheks põhjuseks pidada suhteliselt häid ilmastikutingimusi.

Kulusuhte⁷ kahanemise suundumus on peatumas. Kahjukindlustusseltside 2006. aasta bruto ja neto kulusuhted olid vastavalt 24,1% ja 25,4%. Kulusuhte väikesele tõusule võrreldes eelneva aastaga aitasid kaasa nii uute kindlustusseltside – AS Hansa Varakindlustuse ja D.A.S. Õigusabikulude Kindlustuse AS – tegevuse alustamisega kaasnevad kulud kui ka maaklerite vahendustasude kasv. Kahjukindlustusseltside 2006. aasta bruto kombineeritud suhteks⁸ kujunes 81,9% ja seltside enda kasumlikkust iseloomustav neto kombineeritud suhe oli 85,6%, mis on madalamad kui 2005. aasta vastavad näitajad.

Kahjukindlustusseltside puhaskasum jäi samale tasemele

Kui kahel uuel turuosalisel oli tegevuse alustamisega seotud kulutustest tulenevalt 2006. aasta puhastulem negatiivne, siis teised seltsid lõpetasid aasta kasumiga. Kindlustustehniline tulem oli positiivne viiel kahjukindlustusseltsil. Vaatamata väärtpaberiturgude langusele 2006. aasta esimesel poolel õnnestus kahjukindlustusseltsidel teenida investeeringutest tulu 87,7 miljonit krooni. 2006. aasta kindlustustehniliseks kasumiks kujunes 350,1 miljonit krooni, mis ületab eelmise aasta tulemust 29%. Kahjukindlustusseltside summaarseks auditeerimata puhaskasumiks kujunes 2006. aasta andmetel 432 miljonit krooni.

Kõige teravamalt avaldus hinnakonkurents liikluskindlustuses, kus auditeerimata kindlustustehniline kahjum 2006. aasta tegevuse tulemusel oli kokku 17,5 miljonit krooni.

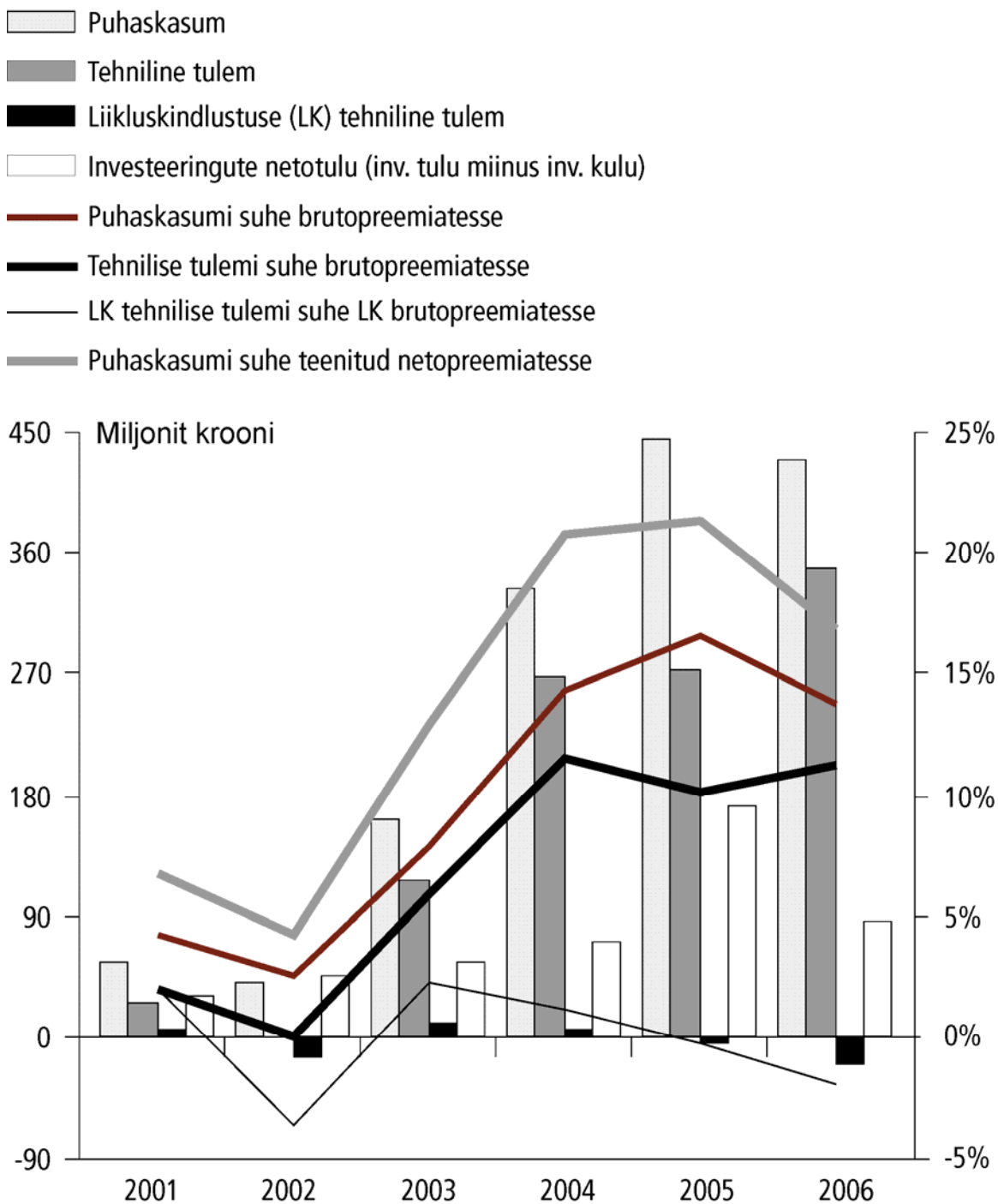
Kahjukindlustusseltside varad kasvasid 28% võrra

Kahjukindlustusseltside varade maht oli 2006. aasta lõpus 4,1 miljardit krooni. Kahjukindlustusseltside kindlustustehnilised eraldised (netona edasikindlustusest) moodustasid 2006. aasta lõpus 1,7 miljardit krooni, osakaal bilansimahust 42,2%. Investeeringute ning raha ja rahaekvivalentide kogumaht ületas 2006. aasta lõpus kindlustustehniliste netoeraldiste mahtu 2,1 korda.

⁷ Administratiivkulude ja periodiseeritud sõlmimiskulude suhe teenitud maksetesse.

⁸ Kombineeritud suhe = kahjusuhe + kulusuhe (brutonäitaja sisaldab edasikindlustuse osa, netonäitaja on netona edasikindlustusest).

Joonis 13. Kahjukindlustusseltside kasum (tehniline tulem) ja kasumi marginaal (tehnilise tulemi marginaal), 2001–2006

1.4. Kindlustusvahendajad

Kindlustusvahendajad jagunevad Eestis kindlustusmaakleriteks ja kindlustusagentideks. Kindlustusmaakler esindab kindlustusvõtja huve, agent kindlustusseltsi huve.

2006. aastal kandis Finantsinspeksioon kindlustusvahendajate registrisse kolm uut tegutsemisõiguse saanud kindlustusmaaklerit: BKM Kindlustusmaakler OÜ, OÜ Kindlustusmaakler Järva ja Partnerid ja OÜ RA Kindlustusmaakler. Likvideerimismenetluse alustamisest teatas üks kindlustusmaakler ja likvideerimise lõpuleviimisest ja nimekirjast kustutamisest üks kindlustusmaakler.

Sarnaselt 2005. aastaga registreeriti Finantsinspeksiooni poolt ka 2006. aastal Euroopa Liidu liikmesriikides tegutsemisõiguse omandanud ja meil piiriülest vahendusteenust pakkuvaid kindlustusvahendajaid, nimekiri on leitav veebiaadressilt www.fi.ee. Seisuga 31. detsember 2006 oli kindlustusvahendajate nimekirja kantud 21 Eestis registreeritud äriühingust kindlustusmaaklerit ja ligi 500 piiriülest kindlustusmaaklerit, kellel on õigus Eesti turul kindlustusvahendusega tegeleda. Neile lisandub ligi 1000 piiriülest tegutsemisõigust omavat kindlustusagenti.

Maaklerite poolt Finantsinspeksioonile esitatud teabe põhjal jätkus sarnaselt 2005. aastaga ka 2006. aastal nii käibe kui ka kasumi kasv. Maaklerite käibekasv oli eelmise aastaga võrreldes 2006. aastal ligikaudu 30% kiirem. Vahendustasude kasv jäi erinevatel maakleritel vahemikku 20-50%.

Elukindlustusseltsid maksid 2006. aastal vahendatud lepingute eest (sh varasematel aastatel vahendatud lepingud) Eesti kindlustusmaakleritele üle 1 miljoni krooni. Valdava enamuse nimetatud summast moodustasid välisriikide elukindlustusseltside poolt Eesti kindlustusvahendajatele makstud vahendustasud.

Kahjukindlustusseltsid maksid 2006. aastal vahendustasusid (sh varasematel aastatel müüdüd lepingute eest) kindlustusmaakleritele ligi 197,6 miljonit krooni, sh teiste riikide kindlustusmaakleritele umbes 1,9 miljonit krooni.

1.5. Fondivalitsejad ja fondid

1.5.1. Fondivalitsejad

Fondivalitsejate ring laienes

2006.aastal täienes Eestis tegutsevate fondivalitsejate nimekiri – fondivalitseja tegevusloa sai AS Avaron Asset Management. Uus fondivalitseja sai ka õiguse osutada väärtpaberiportfelli valitsemise teenust.

Seisuga 31.detsember 2006 tegutses Eestis 8 fondivalitsejat.

Fondivalitsejate kapitalibaas on stabiilne, kasum suurenes

Fondivalitsejate koondbilansimaht kasvas aastaga 64%, ulatudes 2006.aasta lõpuks 851 miljoni kroonini. Bilansimahu kasvu taga on fondivalitsejate omakapitali kasv, mis omakorda suurenes nii fondivalitsejate kasumi paranemise arvelt kui ka aktsiakapitali suurendamisest. Aasta lõpus moodustas fondivalitsejate omakapital 87% koondbilansist ehk 738 miljonit krooni.

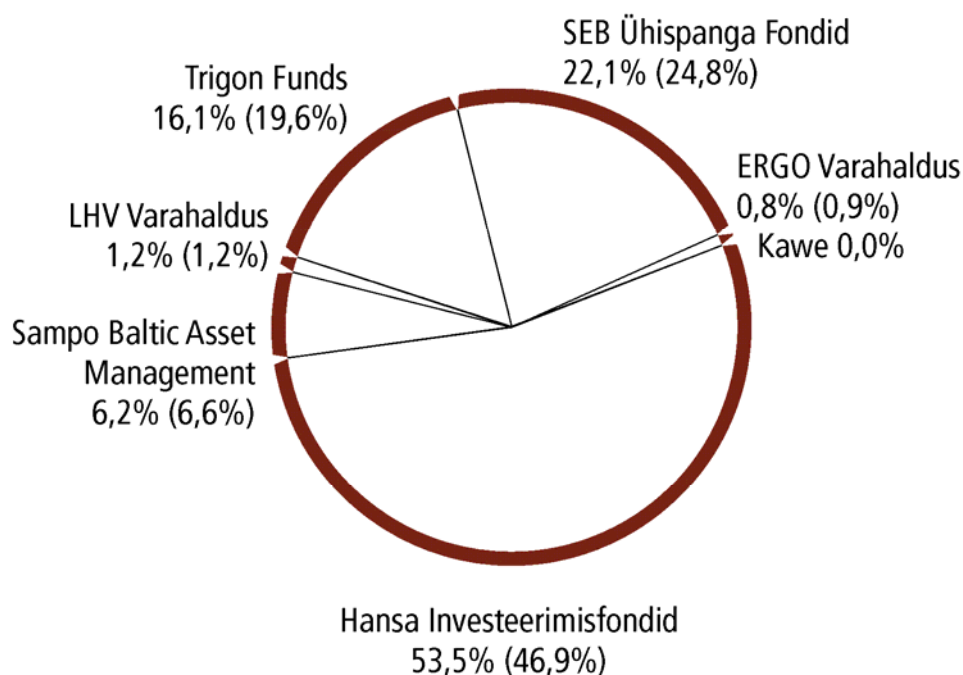
Tulenevalt kohustuslike pensionifondide valitsemisõigust omavatele fondivalitsejatele esitatavast usaldatavusnõudest peab vastava fondivalitseja aktsiakapital hiljemalt 2007.aasta 1. jaanuariks olema vähemalt 3 000 000 eurot ehk ca 47 miljonit krooni. Nimetatud nõude täitmiseks suurendasid kohustuslike pensionifonde valitsevad fondivalitsejad aasta lõpuks oma aktsiakapitali.

Fondivalitsejate 2006. aasta puhaskasum kokku oli 213 miljonit krooni. Võrdluseks: 2005. aasta puhaskasum oli vastavalt 185 miljonit krooni. Kasumi suurenemise peamiseks põhjuseks oli eelkõige mahtude kasvust tingitud valitsemistasudest laekunud tulude kasv.

Investeeringufondide mahu jätkuvalt kiire kasv kasvatas fondivalitsejate äritulusid aastaga 47% , kokku 611 miljoni kroonini. Suurim osa ärituludest ehk 76% saadi investeeringufondide valitsemisteenuse osutamisest, 15% ärituludest osakute väljalaske- ja tagasivõtmistasudest, 8% klientide väärtpaberiportfelli valitsemisest ning 1% muudest teenustest (peamiselt nõustamine väärtpaberitesse investeerimisel).

Fondivalitsejate ärikulud suurenesid aastaga 66% ja moodustasid 418 miljonit krooni. Ärikulude kasv on tingitud pakutavate teenuste mahu kasvust. Enim on suurenenud fondivalitseja tegevusega seotud teenustasukulud (eelkõige fondiosakute ja väärtpaberiportfelli valitsemisteenuse vahendustasud), mis moodustasid 73% ärikuludest. Tööjõukulud moodustasid 15%, muud administratiivkulud (sh reklaamikulud) 9% ning muud tegevuskulud 2%.

**Joonis 14. Fondivalitsejate turuosad vastavalt valitsetavate
investeeringufondide mahtudele 31.12.2006 (sulgudes 31.12.2005).**

Turukontsentratsioon kasvas

2006. aasta lõpus kuulus kolmele suurimale fondivalitsejale kokku 92% fonditurust. 2006.aastal suurenes investeeringufondide turu kontsentreeritus. Agressiivne kasvustrateegia suurendas AS-i Hansa Investeeringufondid turuosa 46,9%-lt 53,5%-ni kõigi teiste turuosaliste arvelt. (vt *joonis 14*).

Valitsetavate varade kogumaht märgatavalt suurenenud

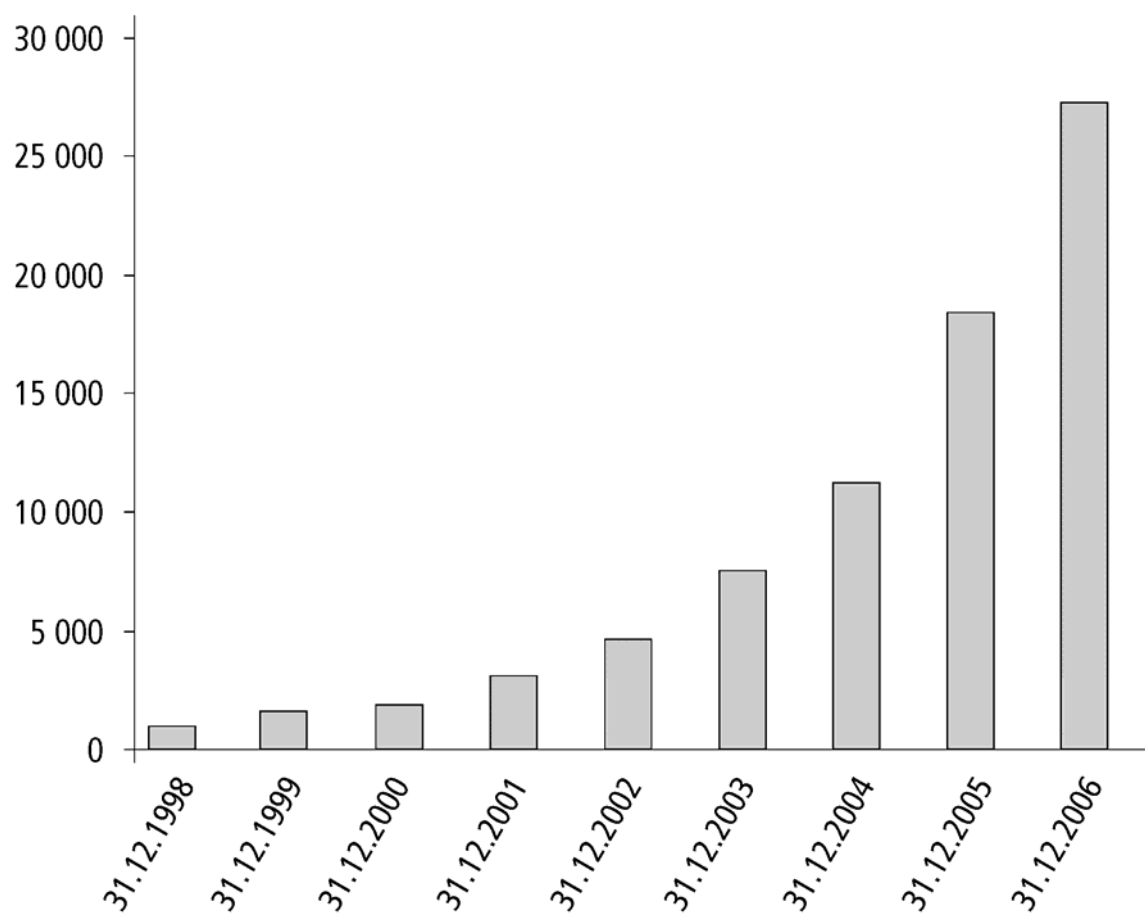
Fondivalitsejate poolt valitsetavate varade kogumaht on aastaga märgatavalt suurenenud, ulatudes 2006. aasta lõpuks 31,6 miljardi kroonini, millest 26,9 miljardit krooni moodustasid valitsetavad investeeringufondid ning 4,7 miljardit krooni moodustasid klientide väärtpaberiportfellid. Väärtpaberiportfelli valitsemise teenust pakkus viis fondivalitsejat.

1.5.2. Investeeringis- ja pensionifondid

Fondide maht on kiiresti kasvanud

Investeeringisfondide, sh pensionifondide varade puhasväärtus kasvas aastaga 49%, ulatudes aasta lõpuks 26,9 miljardi kroonini.

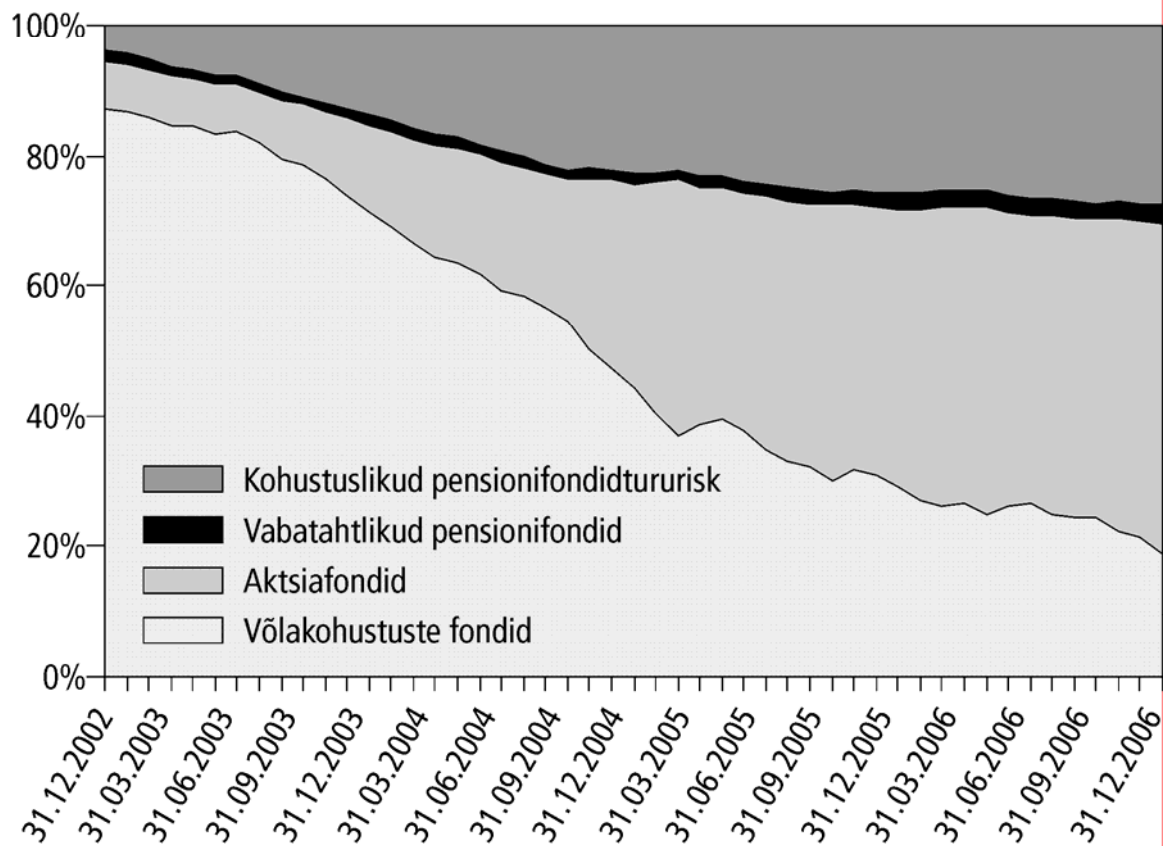
Joonis 15. Investeeringisfondide (sh pensionifondide) vara puhasväärtuse dünaamika 1998–2006 (miljonites kroonides)

Fondide kogumahu kasvu tagas aktsiafondide ja kohustuslike pensionifondide kiire kasv. 2006. aastal suurenes Eestis registreeritud investeerimisfondide arv 46-ni, nende hulgas on 18 aktsiafondi (2005: 14), 15 kohustusliku pensionifondi (15), 7 vabatahtliku pensionifondi (7) ja 6 võlakohustuste fondi (8).

2006.aasta keskel toimus maailma aktsiaturgudel üks viimaste aastate suuremaid korrektsioone, mis mõjutas otseselt ka Eesti investorite jaoks olulisi investeerimispiirkondi. Poolteise kuuga langesid aktsiahinnad nii Venemaa, Ungari kui Poola turgudel üle 30%. Teistel turgudel oli langus väiksem. Aasta teisel poolel hakkasid aktsiahinnad Kesk- ja Ida-Euroopa börsiettevõtete kasumiootuste ja juhtivate riikide intressiotsuste mõjul liikuma enamjaolt tõusujoones.

Joonis 16. Erinevat tüüpi fondide osakaalud kogu fondituru mahust
31.12.2002–31.12.2006

Sündmused globaalsetel aktsiaturgudel mõjutasid ka Eesti investeerimis- ja pensionifondide arengut. Eestis registreeritud aktsiafondid läbisid aasta keskel languse, kosudes täielikult aasta teisel poolel. Kokkuvõttes suurenes 2006. aastaga aktsiafondide varade maht 77%, kasvades aasta alguse 7,7 miljardilt kroonilt aasta lõpuks 13,6 miljardi kroonini.

Kohustuslike pensionifondide maht suurenes aastaga 60%, kasvades vastavalt 4,7 miljardilt kroonilt 7,4 miljardi kroonini. Vabatahtlike pensionifondide varade maht suurenes aastaga 69% ehk 0,5 miljardilt kroonilt 0,8 miljardi kroonini.

Võlakohustuste fondid - rahaturu- ja intressifondid – läbisid detsembris suure languse. Aastaga vähenes võlakohustuste fondide varade maht 4%, moodustades 2006.aasta lõpus 5,1 miljardit krooni.

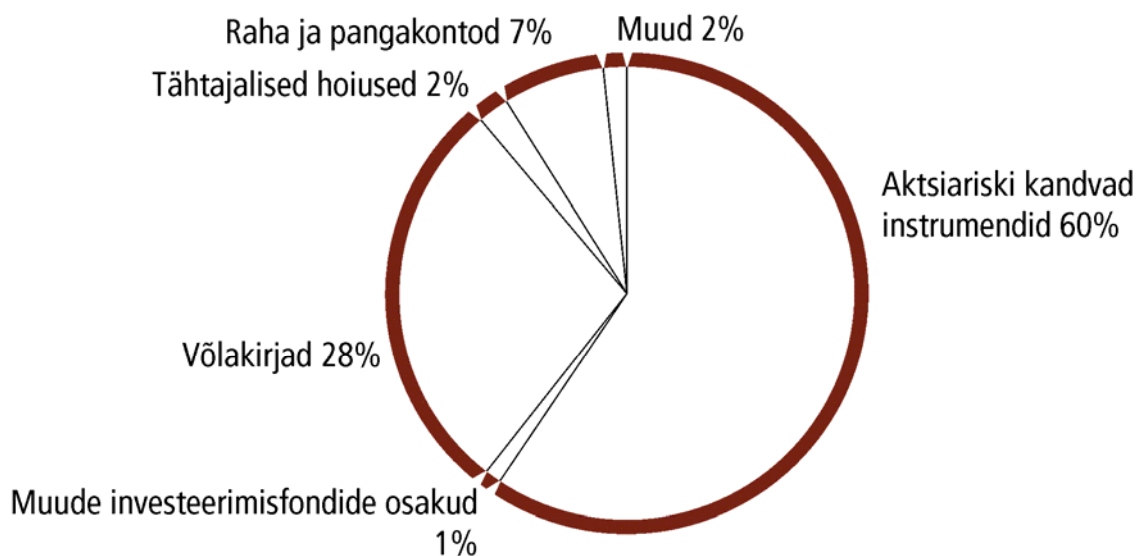
Domineerivad aktsiafondid

Aktsiafondide kiirest kasvust tingituna suurenes nende osakaal fondituru kogustruktuuris, moodustades 2006.aasta lõpus 51% turu kogumahust. Ka kohustuslike pensionifondide osakaal on aastaga suurenenud, moodustades aasta lõpus 28% turu kogumahust. Võlakohustuste fondide osakaal jätkuvalt vähenes, moodustades aasta lõpuks vaid 19% turu kogumahust. (vt *joonis 16*)

Aktsiainvesteeringute osakaal koondportfellis on suurenenud

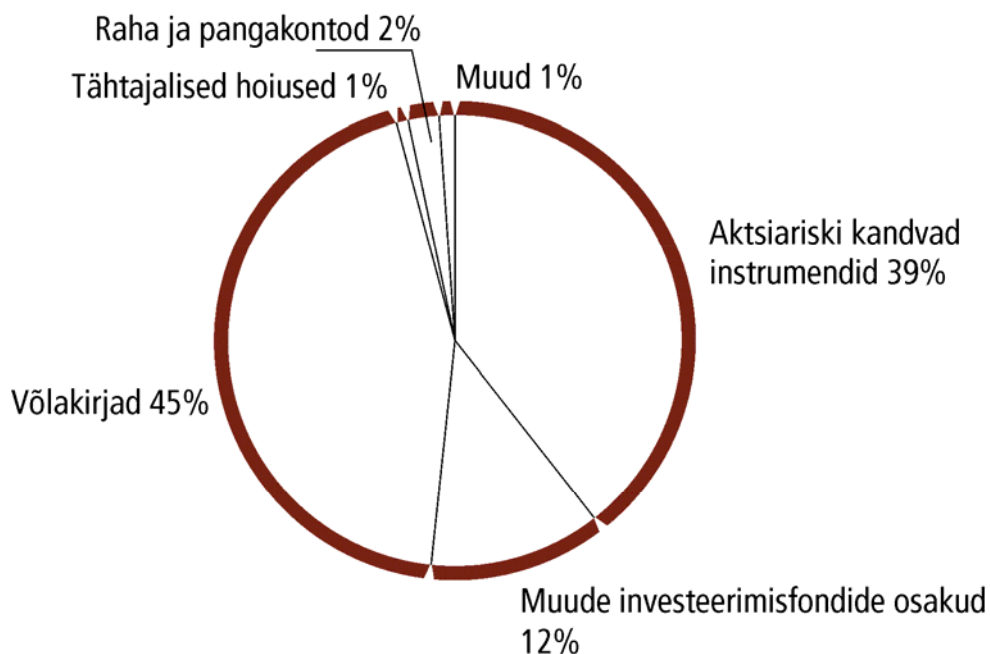
Aktsiainvesteeringute ning aktsiafondide nii mahulise kui ka arvulise kiire kasvu tulemusel kasvas 2006. aastal aktsiate ja aktsiariski kandvate instrumentide osakaal investeerimisfondide (v.a. pensionifondid) koondportfellis 49%-lt 60%-ni. Aktsiainvesteeringute osakaalu suurenemine toimus võlakirjade arvelt, mille koondosakaal vähenes aastaga 37%-lt 28%-ni. Teiste instrumentide osakaalud jäid praktiliselt muutmata. (vt *joonis 17*)

**Joonis 17. Investeeringufondide (v.a. pensionifondid) investeeringute
struktuur erinevate instrumentide lõikes seisuga 31.12.2006**

Kohustuslike pensionifondide koondportfellis kasvas aktsiainvesteeringute osakaal 37-lt protsendilt 2005.aasta lõpus 39. protsendini 2006.aasta lõpus. Muude investeeringufondide osakute osakaal suurenes 9%-lt 12%-ni. Samas vähenes võlakirjainvesteeringute osakaal 48%-lt 45%-ni.

Joonis 18. Kohustuslike pensionifondide investeeringute struktuur erinevate instrumentide lõikes seisuga 31.12.2006

Võlakirjadesse investeerivate fondide tootlus nõrk

2006.aastal tagas enamik Eestis registreeritud investeerimis- ja pensionifondidest investoritele tulu. Enim mõjutas fondide tootlust intressitaseme kasvuga kaasnev võlakirjade hindade langus, mistõttu võlakohustuste fondide tootlus varieerus -3% kuni +2%. Aktsiafondid tagasid tootluse vahemikus +5% kuni +44%.

Esmakordselt Eesti pensionifondide ajaloos toimus mitme pensionifondi osakute väärtuses väike langus: need olid konservatiivse strateegiaga kohustuslikud pensionifondid, mis investeerivad erinevatesse võlainstrumentidesse (v.a. aktsiad). Nii vähenes Hansa Pensionifondi K1 osaku puhasväärtus -0,3%, ERGO Rahuliku Pensionifondi osaku puhasväärtus -0,3% ja SEB Ühispanga Konservatiivse Pensionifondi osaku puhasväärtus -1,5%.

Kokkuvõttes varieerusid kohustuslike pensionifondide 2006. aasta tootluse näitajad -2% kuni +14%. Vabatahtlike pensionifondide tootlused olid +7% kuni +23%.

Huvi vabatahtlike pensionifondide vastu kasvab

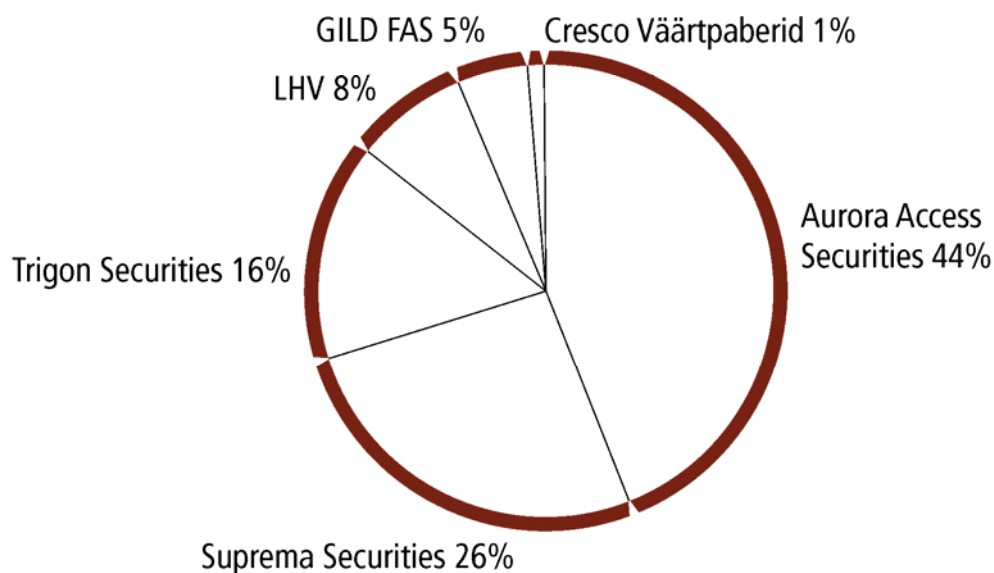
2006.aastal jäi kohustusliku kogumispensioniga liitunute jaotus eelmiste aastatega sarnaseks. 2006. aasta lõpuks kasvas kohustuslike pensionifondidega liitunute arv 519 726 inimeseni võrrelduna 481 271 liitunuga 2005. aasta lõpus. Samas on oluliselt suurenenud investorite huvi vabatahtlike pensionifondide vastu: 2006. aasta lõpuks kasvas vabatahtlike pensionifondidega liitunute arv 26 826 inimeseni võrrelduna 15 461 liitunuga 2005.aasta lõpus.

1.6. Investeerimisühingud

Suurimaks investeerimisühinguks tõusis Aurora Access Securities

2005. aastal asutatud Aurora Access Securities tõusis aastaga varade mahu poolest suurimaks investeerimisühinguks. Varade mahult teisel kohal asuva Suprema varad jõudsid aasta jooksul mitmel korral Auroraga võrreldavale tasemele, kuid tegu oli enamasti lühiajaliste kõikumistega suuremate väärtpaberitehingute mõjul.

Joonis 19. Investeerimisühingute turuosad varade mahu järgi

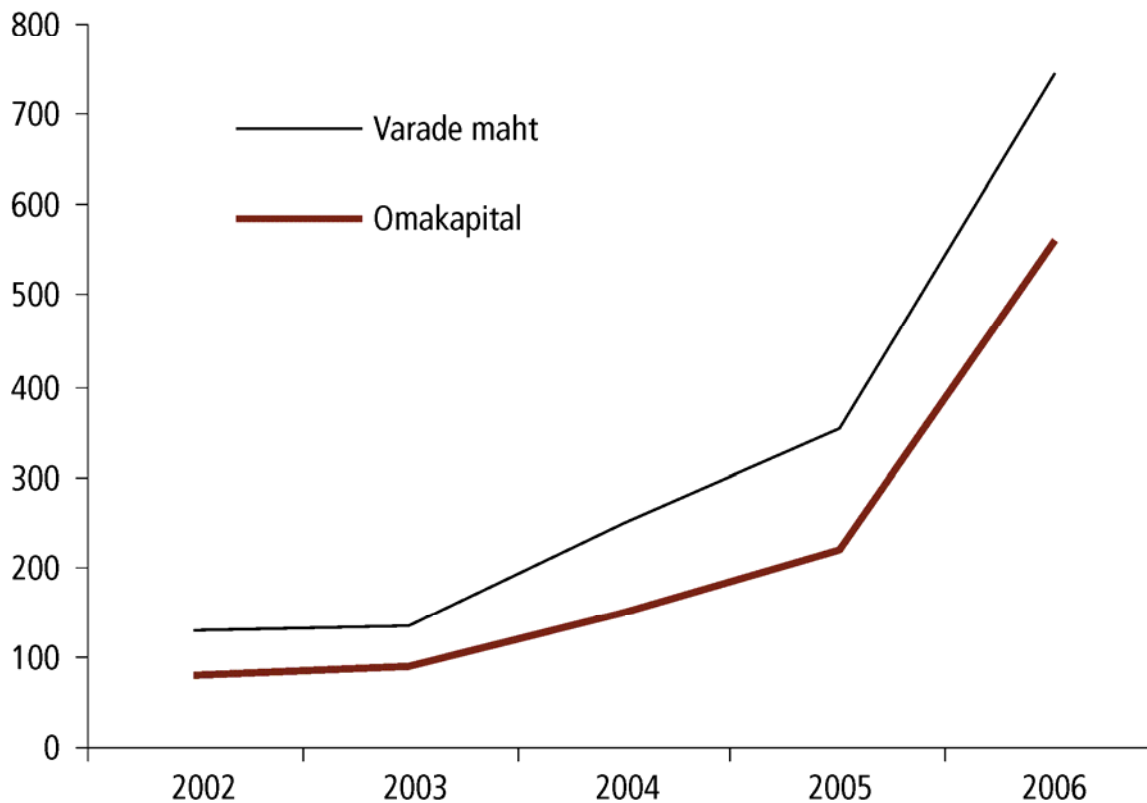
Varade mahu kasv jätkub

Investeerimisühingute koondvarad jätkasid 2006.aastal kiiret kasvu. Varade kasvu peamiseks põhjuseks oli investeeringute omakapitali suurenemine nii teenitud kasumi akumulatsioonide kui ka otsese aktsiakapitali sissevõetuste kaudu. Investeeringud kasutasid jätkuvalt väga vähe võõrvahendeid - kolm neljandikku ressursist moodustas omakapital. Suurimaks investeeringute vara liigiks olid hoiused krediitiasutustes (53%). Eelmise aastaga võrreldes on kasvanud klientidele antud laenud ja muud nõuded, millest suurema osa moodustab klientide väärtpaberitehingute finantseerimine investeeringute poolt. Varade kogumahuga võrreldes oli nende nõuete osakaal siiski tagasihoidlik (16% koguvahenditest).

Oma arvel tehtud lühiajaliste investeeringute osakaal varades (kauplemisspordis), mis ulatus aasta esimesel poolel kuni 30% varadest, langes aastalõpuks 5%-ni. Oma arvel tehtud investeeringud jäävad ilmselt ka järgnevatel aastatel senisest madalamale tasemele.

Investeeringute bilansilised riskid olid aasta lõpu seisuga tagasihoidlikud, kuna investeeringud eelistasid oma arvel riskide võtmisele investeeringute vahendamist. Investeeringute peamiseks riskideks on operatsioonilised riskid, mis on seotud klientide väärtpaberitehingute vahendamise ning väärtpaberipordifellide valitsemisega.

**Joonis 20. Investeeringisühingute varade maht ja omakapital,
miljonit krooni**

Kasumlikkus on püsivalt kõrgel tasemel

Investeeringisühingud teenisid 2006.aastal põhilise tulu investeerimisteenuste müügist - väärtpaberiportfellide valitsemisest, väärtpaberitehingute vahendamisest ning nõustamisteenusest. Investeeringisühingute suhteline kasumlikkus (ROE) on langenud, selle peamiseks põhjuseks on omakapitali ülejääkide akumulimine. Kasum rahalises väljenduses on võrreldes möödunud aastaga kasvanud umbes kümnendiku võrra.

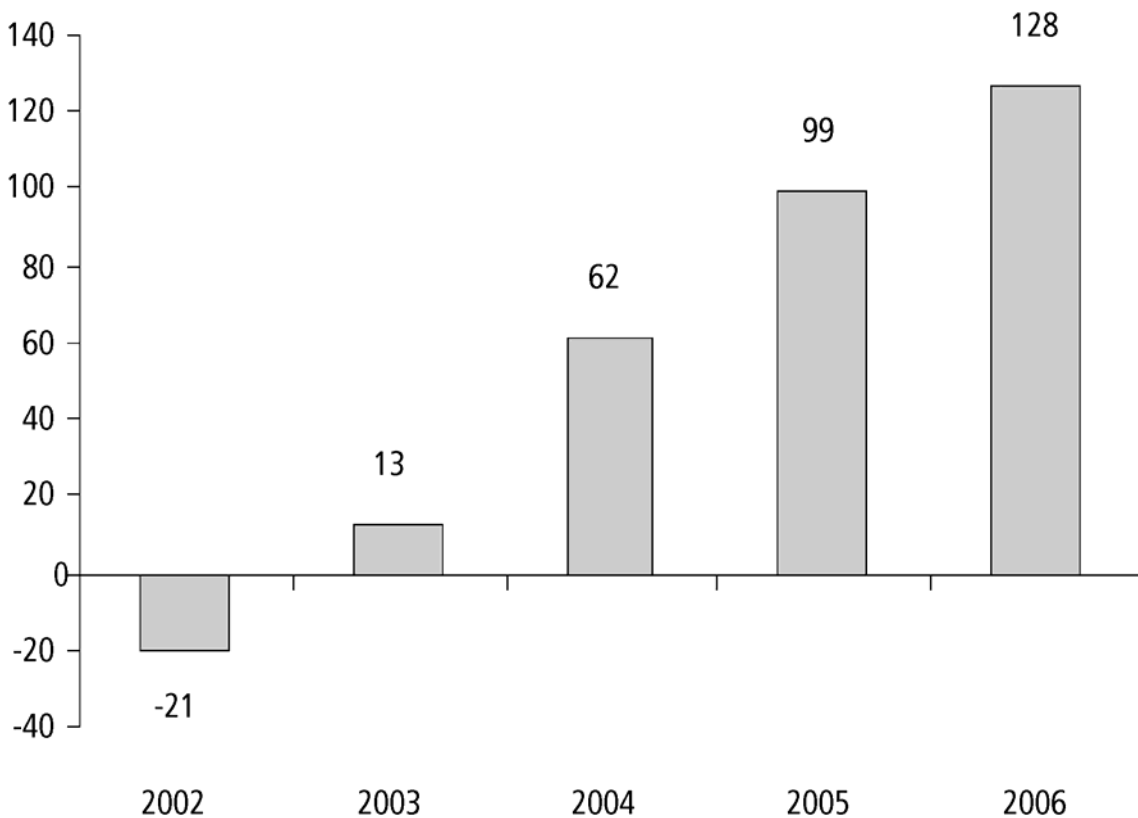
Kui 2005.aastal teeniti olulist kasumit oma arvel tehtud lühiajalistelt väärtpaberinvesteeringutelt, siis 2006. aastal tõi oma arvel kauplemine kahjumit. 2006.aasta esimesel poolaastal Baltikumi ja Ida-Euroopa väärtpaberituru volatiilsus põhjustas olulisi

kahjumeid, mida investeerimisühingud ei suutnud vaatamata tõusule pöördunud turusuundumusele teisel poolaastal täiel määral tasa teenida.

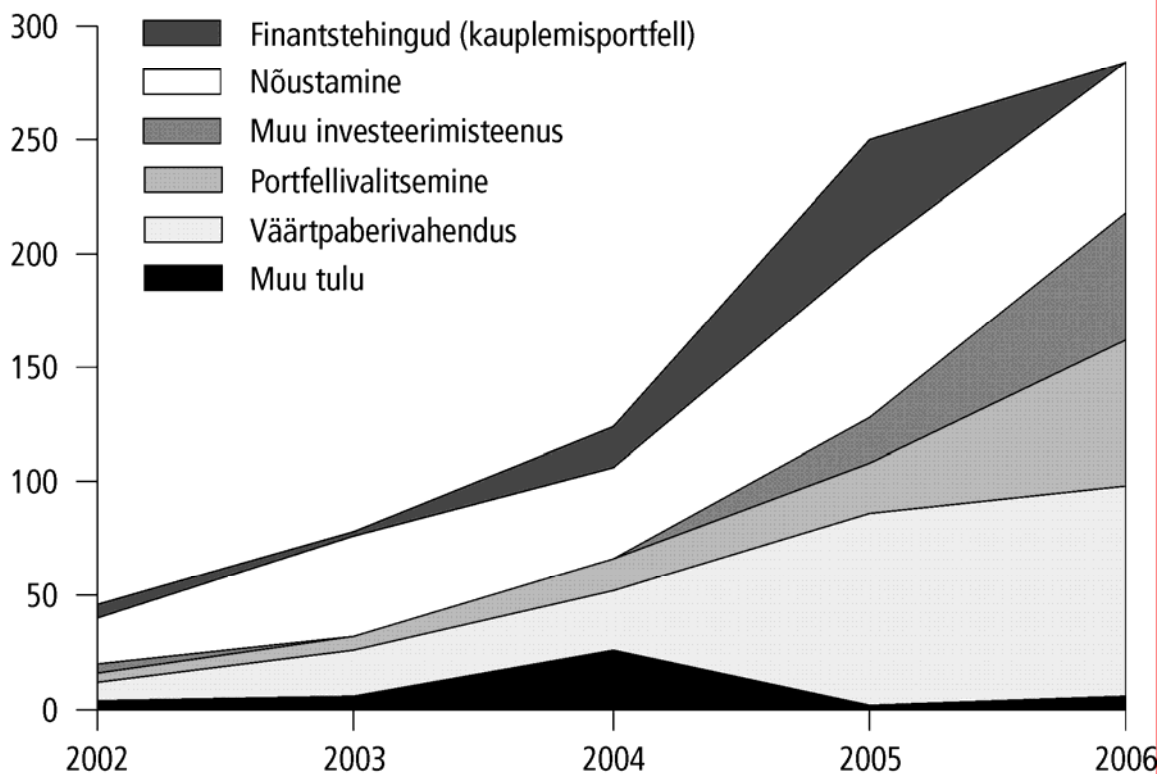
Võrreldes 2005. aastaga on oluliselt suurenenud investeerimisfondide teenindamisega seotud tulude osakaal. Reeglina on siin tegemist fondidega, mis on samasse kontserni kuuluva fondivalitsemisettevõtte juhtimise all. Mitme investeerimisühingu jaoks on muutunud oluliseks tululiigiks teenustasutulud sama kontserni fondide investeerimisportfelli valitsemisteenuse või fondiosakute vahenduse eest.

Sektori tulubaasi muutusi analüüsides on näha investeerimisühingute märkimisväärne areng viimastel aastatel. Varasemalt korporatiivnõustamisele keskendunud sektori tulubaas on muutunud palju mitmekesisemaks, oluline areng on toimunud nii varavalitsemise kui väärtpaberivahenduse teenuste valdkondades.

Joonis 21. Investeerimisühingute koondkasum, miljonit krooni

Joonis 22. Investeerimisühingute tulud, miljonit krooni

Usaldatavusnormatiivide täitmine

Investeerimisühingute sektor tervikuna omab olulisi kapitali ülejääke. Üksikutel ettevõtetel langesid aasta jooksul omavahendid seadusega sätestatud miinimumi lähedale, mis seadis nad Finantsinspeksiooni teravdatud tähelepanu alla.

Vastavalt Euroopa Liidu direktiividele kehtib investeeringutele lisaks omavahendite absoluutmiinimumi nõudele ka pankade normatiiviga sarnane riskipõhine kapitalinõue. Ainult ühel Eesti investeeringuühingul oli riskipõhine kapitalinõue 2006.aastal absoluutmiinimumist suurem. See on ühelt poolt märk sellest, et Eestis tegutsevad investeeringuühingud on suhteliselt väikesed. Teiselt poolt viitab see sellele, et investeeringuühingud ei võta olulisi riske oma arvel, eelistades klientide investeeringute vahendamist. Kapitali adekvaatsuse normatiivist oluliselt piiravamad on investeeringuühingute jaoks mahulised normatiivid nagu piirmäärad välisvaluuta positsioonidele ning riskide kontsentratsioonile.

1.7 Investeermisteenused

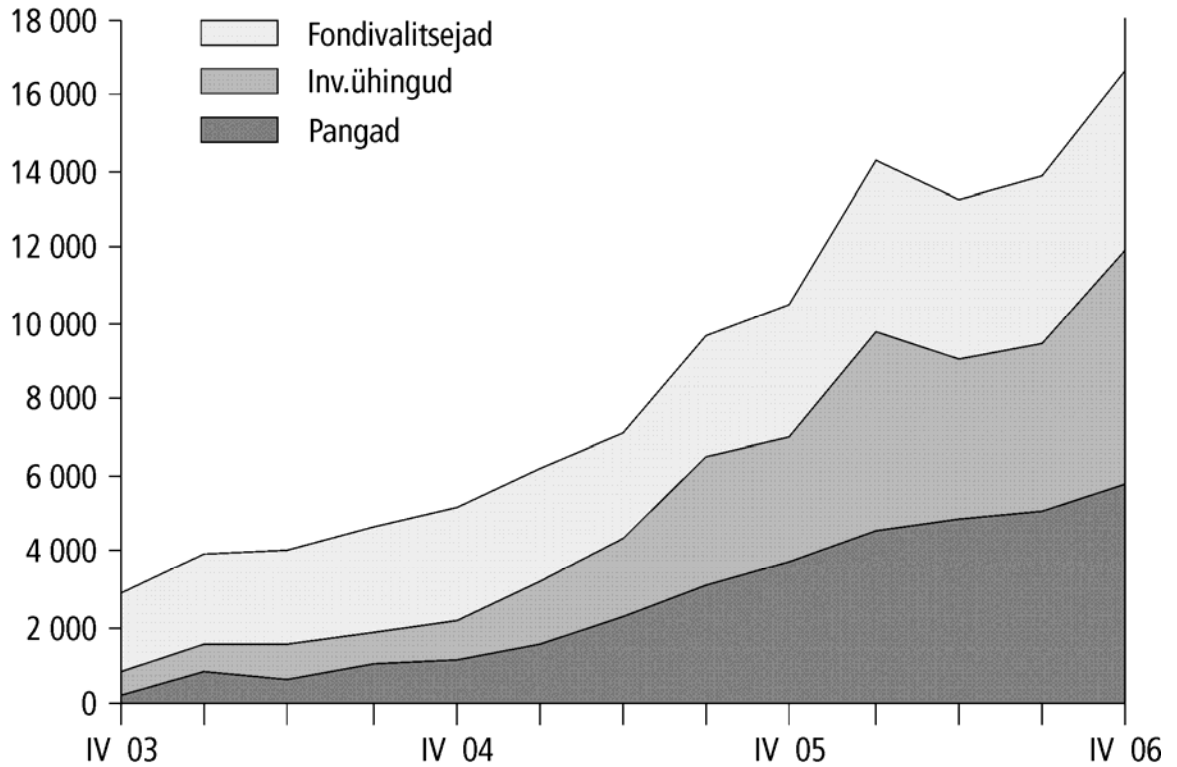
1.7.1. Väärtpaberiportfelli valitsemise teenus

Väärtpaberiportfelli valitsemise teenus on väärtpaberitest moodustatud portfelli juhtimisteenus iga kliendi jaoks eraldi vastavalt kliendi poolt üldistele juhistele. Väärtpaberiportfelli valitsemise teenust pakuvad krediitiasutused, investeerimisühingud ning fondivalitsejad. Teenust kasutavad nii eracliendid kui ka kutselised investorid, kes ostavad sisse portfelligalitseamise teenust - näiteks fondivalitsejad ja kindlustusandjad.

2006. aastal oli portfelligalitsemine üheks kõige kiiremini kasvavaks investeerimistooteks. 6,1 miljardi kroonise aastakasvuga portfelligalitsemine edestas investeerimisfondide 5,6 miljardi krooni ja pensionifondide 3,2 miljardi krooni suurust kasvu. Portfelligalitsemisest kiiremini kasvasid ainult tähtajalised hoiused pankades – kasv oli siin 2006.aastal 8 miljardit krooni.

Oma turuosa individuaalsete portfelligalitseamise teenuse turul on oluliselt kasvatanud investeerimisühingud, mis haldasid aasta lõpu seisuga klientide vahendeid 6 miljardi krooni ulatuses (37% koguturust).

Joonis 23. Valitsetavate portfelli maht, sektorite lõikes, miljonit krooni

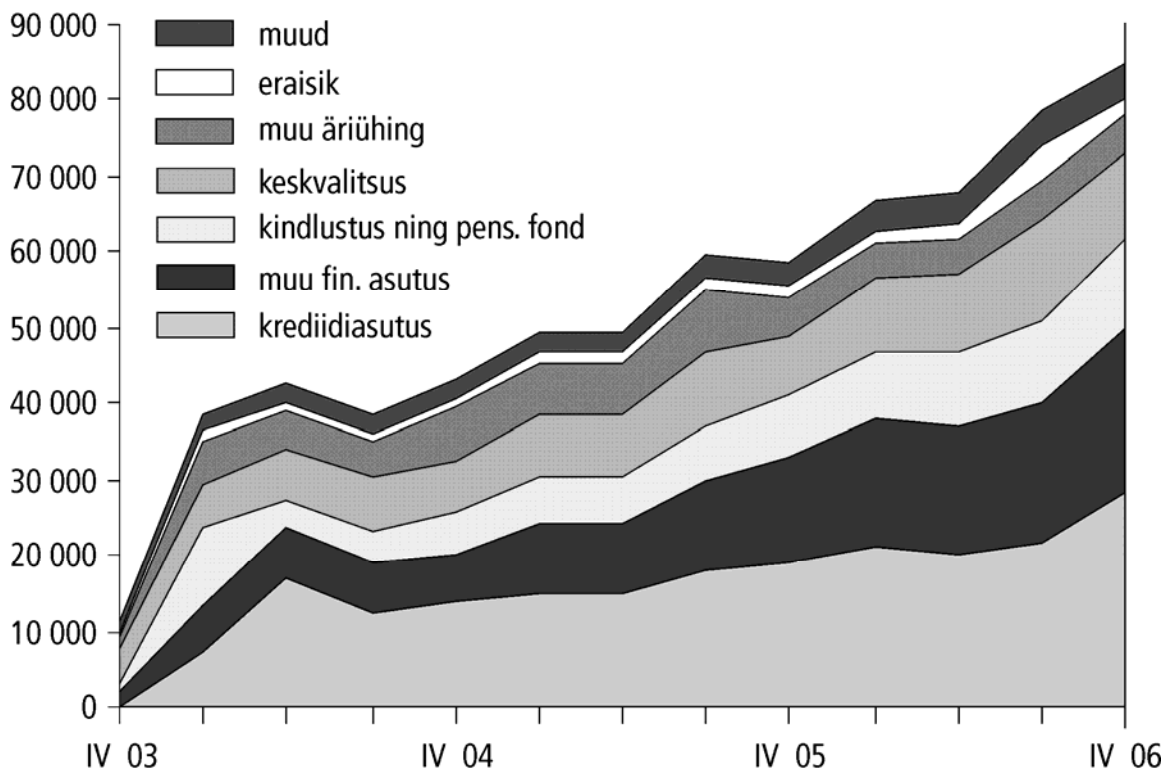

1.7.2. Väärtpaberite hoidmine

Krediidiasutustes hoitavate klientide väärtpaberite maht kasvas 2006.aastal 26 miljardi krooni võrra, ulatudes 85 miljardi kroonini. Kliendid hoiavad krediidiasutuste kontodel väärtpabereid, mida neil ei ole võimalik või otstarbekas enda kontol hoida. Reeglina on tegemist välisväärtpaberitega, mida krediidiasutused hoiavad Balti riikide klientide jaoks või Balti riikide ja Baltimaadega piirnevate riikide emitentide väärtpaberitega, mida krediidiasutused hoiavad välisklientide jaoks. Enamiku väärtpaberite omanikeks on kutselised investorid: teised krediidiasutused, finantsasutused, valitsus jt. Erasisikutele ning äriühingutele väljaspool finantssektorit kuulus alla 9% väärtpaberite koguväärtusest.

Klientide väärtpaberite suhtes kehtib varade lahususe põhimõte, mis tähendab, et klientide väärtpaberid ei kuulu krediidiasutuse pankrotivara hulka.

Joonis 24. Krediidiasutustes hoitavad väärtpaberid kliendi tüübi lõikes, miljonit krooni

1.8. Emitendid

Seisuga 31. detsember 2006 oli Tallinna Börsi põhinimekirjas noteeritud 12 emitendi ja investornimekirjas 4 emitendi väärtpaberid ning kaubelda sai 6 võlakirjaemitendi võlakirjadega. Aasta varem oli põhinimekirjas 9, investornimekirjas 6 ja võlakirjadega kauples 9 emitenti. 2006. aastal toimus kahe aktsiaemitendi - AS-i Eesti Ehitus ja Olympic Entertainment Group AS-i noteerimine AS-i Tallinna Börs (edaspidi Tallinna Börs) põhinimekirjas ning investornimekirjast tuli põhinimekirja üle PTA Grupp AS. Toimus AS-i Balti Investeeringute Grupi Pank, Q Vara OÜ ja AS-i Tallinna Sadam võlakirjade noteerimine. Samuti toimus viie emitendi võlakirjade lunastamine: AS Baltika, AS Tallinna Sadam, Sportland International Group AS, AS Fenniger,

AS Balti Investeeringute Grupi Pank. Täiendavalt noteerisid 2006. aasta jooksul aktsiaid neli emitenti: PTA Grupp AS, AS Tallink Grupp, Tallinna Kaubamaja AS ja AS Baltika.

AS-i Tallink Grupp poolt omandati 2006.aastal Silja Oy Ab ja PTA Grupp AS-i poolt äriühing Silvano Fashion Group.

2006. aastal toimus kaks ülevõtmist - põhinimekirjast AS Rakvere Lihakombinaat ja investornimekirjast Tallinna Farmaatsiatehase AS. AS-i Rakvere Lihakombinaat taotlusel ettevõtte noteerimine Tallinna Börsil 2006. aastal lõpetati. Tallinna Farmaatsiatehase AS-i noteerimine lõpetati 2007. aasta alguses.

2006. aastal lisas Tallinna Börs vaatlusmärke ühele põhinimekirja emitendile - AS-ile Tallink Grupp. Seisuga 31.detsember 2006 oli vaatlusmärke ka ühel investornimekirja emitendil - Tallinna Farmaatsiatehase AS-il. Võlakirjaemitendid olid vaatlusmärgeteta.

2006. aasta lõpu seisuga oli aktsiaemitentide auditeerimata tulu aktsia kohta keskmiselt 9,61 krooni (2005. aastal vastavalt 6,28 krooni). Tulu suurenes 53%, kusjuures kolmeteistkümne emitendi auditeerimata tulu aktsia kohta suurenes ja kahe aktsiaemitendi auditeerimata tulu aktsia kohta vähenes. 2006. aastal maksid emitendid eelmise perioodi kasumist aktsionäridele dividende kokku 2 miljardit krooni (2005. aastal 1,7 miljardit krooni), keskmiselt 44,84 krooni aktsia kohta (2005. aastal 39,02 krooni aktsia kohta). Kui 2005.aastal maksis dividende viieteistkümnest aktsiaemitendist seitse, siis 2006.aastal maksis dividende kuueteistkümnest aktsiaemitendist kaksteist.

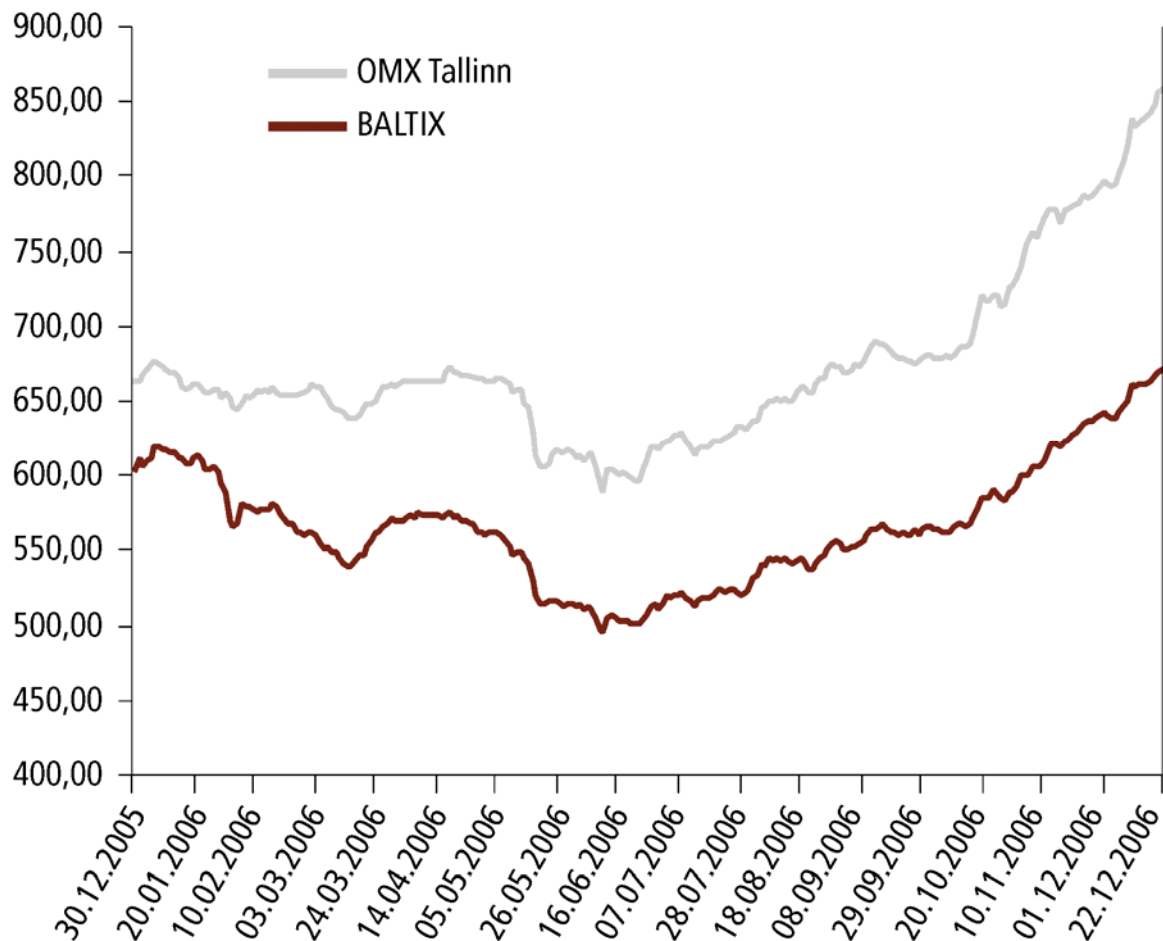
1.9. Väärtpaberituru korraldajad

1.9.1.Tallinna Börs

AS Tallinna Börs (Tallinna Börs) on ainus reguleeritud väärtpaberite järelturg Eestis, mille kaudu toimub väärtpaberitega kauplemiseks vajaliku keskkonna haldamine, väärtpaberitehingute arveldamine ja ettevõtete noteerimine. Tallinna Börsi kümne tegevusaasta järel oli börsi indeks kasvanud 615 punktini. AS Tallinna Börs kuulub rahvusvahelisse OMX gruppi ja on alates 2004. aastast Põhja- ja Baltimaade börsideliidu NOREX liige.

AS Tallinna Börs kasutab Põhja- ja Baltimaade kauplemisplatvormi SAXESS, kuhu lisaks Tallinnale on ühendatud veel seitsme riigi börsid: Soome, Rootsi, Taani, Norra, Island, Läti ja Leedu.

Joonis 25. OMX Tallinn ja BALTIX indeksid 2006. aastal

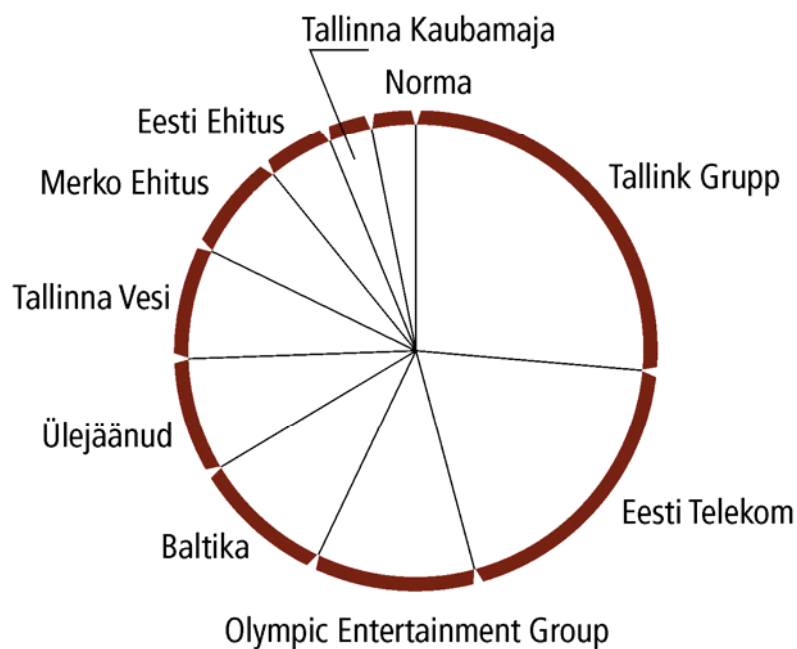

Tallinna Börsil noteeritud aktsiate üldist suunamuutust kajastab indeks OMX Tallinn. Kui 2005.aastal tõusis OMX Tallinn indeks 48% (31.detsembri 2005 seisuga 664,08 punkti), siis 2006. aastal oli OMX Tallinn indeksi tõus 28,9% (31.detsembri 2006 seisuga 856,27 punkti). Indeksi BALTIX aastane tõus oli 10,66% (31.detsembri 2006 seisuga 668,98 punkti).

Turu likviidsus, tehingustatistika ja aktsiate turuväärtus

2006.aastal kaubeldi enim AS-i Tallink Grupp aktsiatega, järgnesid kauplemine AS Eesti Telekom ja AS Olympic Entertainment Group aktsiatega (vt joonis 26).

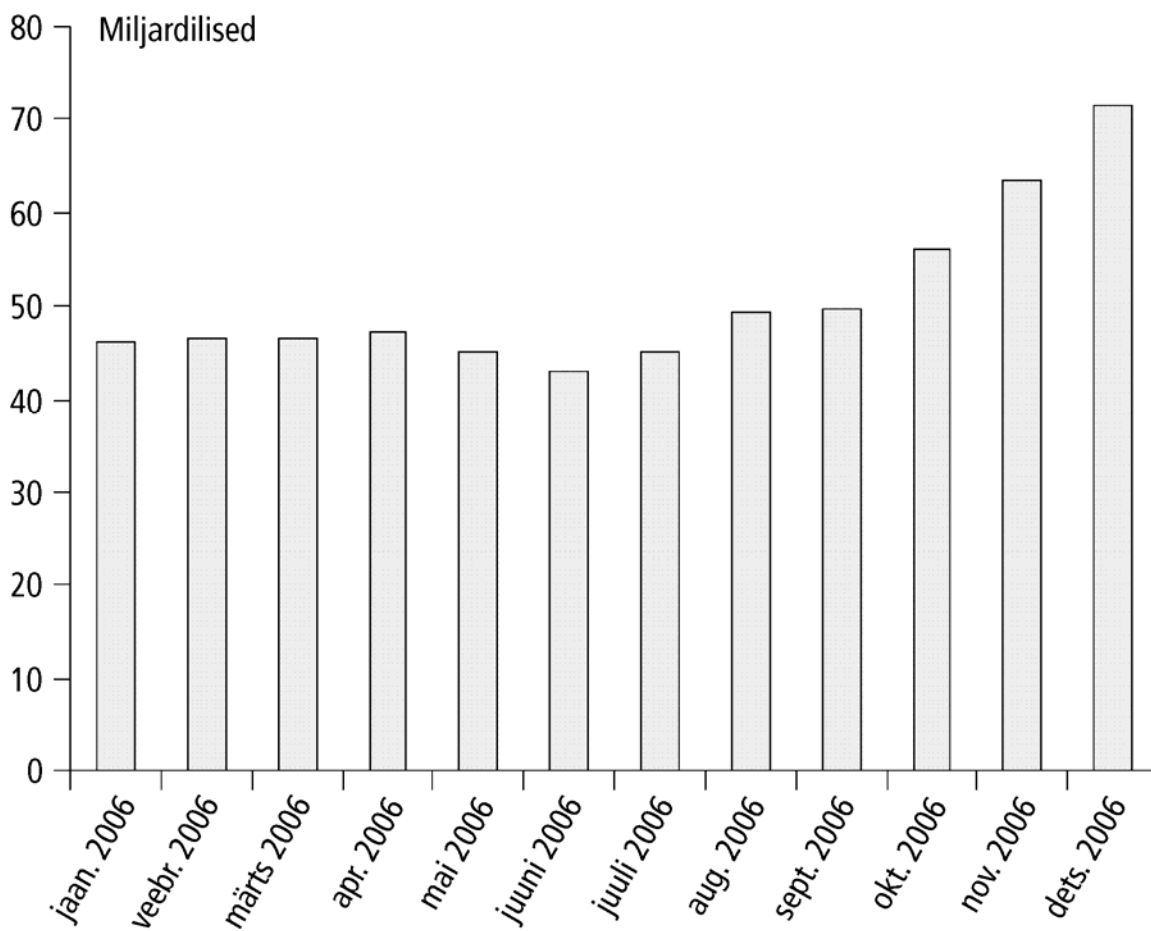
Joonis 26. Väärtpaberite käivate osakaal 2006. aastal

Turu likviidsuse peamisi näitajaid, käibe ja keskmise turuväärtuse suhe oli Tallinna Börsil 2006.aastal 20,3%, sama väärtus aastal 2005 oli 51,5%. Aktsiate ja võlakirjadega tehti kokku 62 893 tehingut (kasv võrreldes 2005.aastaga 52%), tehingute käive oli ligi 12 miljardit krooni (langus 60%) ja keskmise börsitehingu suurus ligikaudu 191 tuhat krooni (langus 74%).

Börsiettevõtjate aktsiate turuväärtus oli 2006. aasta alguses 46,9 miljardit krooni ja aasta lõpus 71,5 miljardit krooni (vt joonis 27).

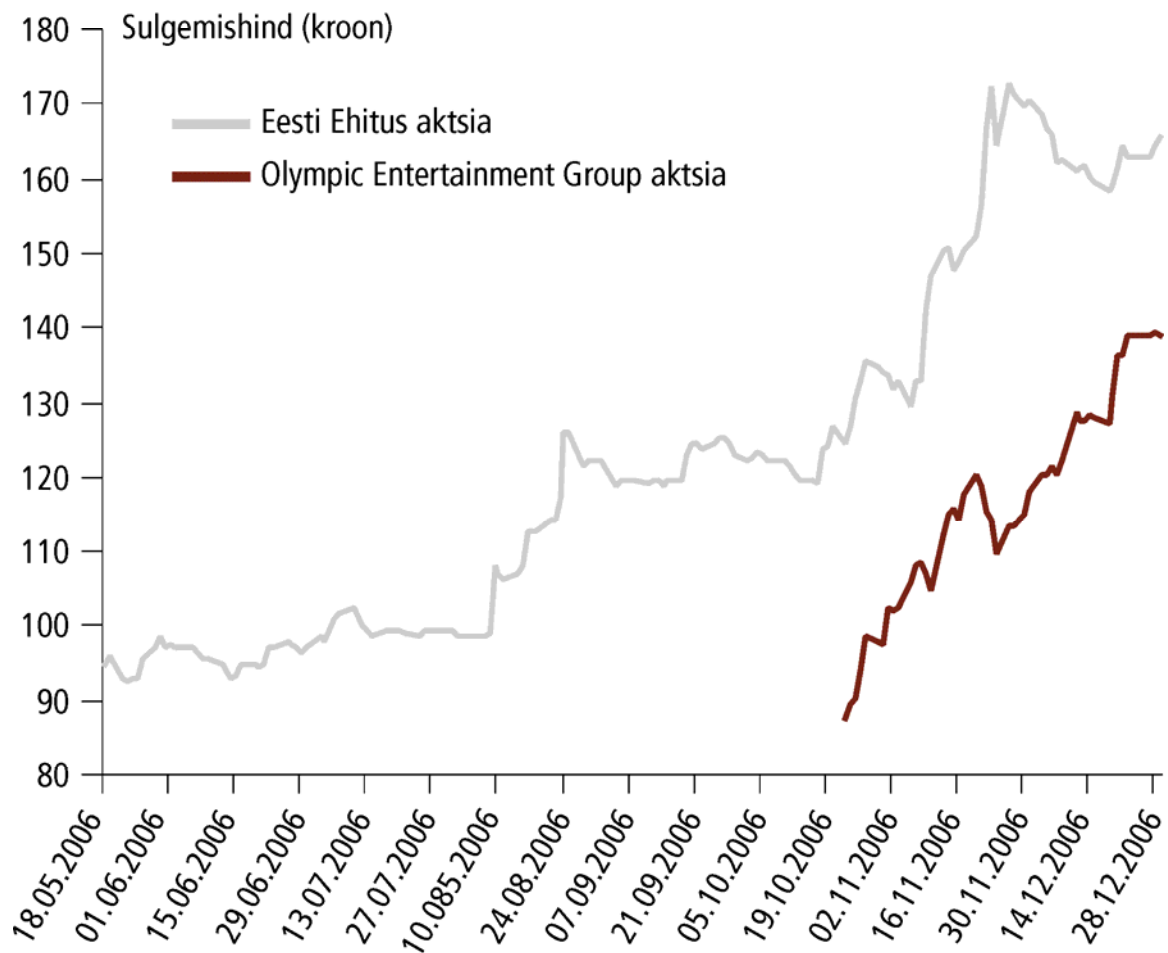
Joonis 27. Tallinna Börsil noteeritud väärtpaberite turuväärtus 2006. aastal

Uute emitentide aktsiahinna muutused

2006.aastal noteeriti Tallinna Börsil kahe uue emitendi - AS Olympic Entertainment Group ja AS Eesti Ehitus aktsiad, mille sulgemishindasid ehk investorite huvi illustreerib joonis 28.

Joonis 28. Uute emitentide aktsiate sulgemishindade graafik
(alates esimesest kauplemspäevast)

1.9.2.Eesti väärtpaberite keskregister

1994.aastal loodud AS Eesti Väärtpaberikeskus (algselt Eesti Väärtpaberite Keskdepositoorium) on Eesti väärtpaberite keskregistri ja kogumispensioni elektroonilise registri pidaja Eestis, kes peab arvet kõigi Eestis avatud väärtpaberikontode, kogumispensioni kontode ning Eestis tegutsevate aktsiaseltside aktsiaraamatute üle. Samuti haldab AS Eesti Väärtpaberikeskus (EVK) kogumispensioni ehk pensionisüsteemi II samba liitumisavalduste vastuvõtmist ning fondiosakute väljalaskmist. AS-i Eesti Väärtpaberikeskus 100% aktsiate omanik on AS Tallinna Börs.

Väärtpaberikontode arvu muutus

2006.aasta lõpuks oli EVK-s kehtivaid väärtpaberikontosid 103 302, eraisikutele kuulus neist 91 710 (kasv võrreldes 2005. aastaga 18%). Vähemalt viis tehingut (börsitehingud + börsivälised tehingud) teinud ehk aktiivseid investoreid oli 2006.aastal 10 472 (kasv aastaga 32%).